Қонунчилик ва ҳуқуқ-тартибот учун!

1930 ЙИЛ 12 МАЙДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

Постда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИИВ ҲАЙЪАТИ НАШРИ

№№ 95—96 (2632—2633)
1993 ЙИЛ 3 ДЕКАБРЬ
ЖУМА
СОТУВДА ЭРКИН НАРХДА

8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни

БАХТИМИЗ ҚОМУСИ

Она юртимиз мустақиллигининг икки йиллигини нишонлаганимизга ҳали ҳеч қанча вақт ўтмасдан, мустақиллигимиз билан чамбарчас боғлиқ яна бир улуғ байрам — бахтимиз Қомуси — Конституциямиз қабул қилинган куннинг бир йиллиги эшик қоқиб келмоқда. Байроқ, герб ва мадҳия каби Конституция ҳам ҳар бир мустақил, демократик, ҳуқуқий давлатнинг рамзларидан биридир.

1992 йил 8 декабрь куни ўн иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг ўн биринчи сессиясида Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси қабул қилинди ва бу кун умумхалқ байрами деб эълон қилинди. Ўзбекистон Республикаси ўзининг тарихида биринчи маротаба мустақил ва демократик Конституцияга эга бўлди.

Конституциянинг давлат рамзларидан бири сифатида саналишининг сабаби, унда шу давлатнинг тузилиши, фаолиятининг асосий принциплари, фуқароларининг ҳуқуқ ва бурчлари, фуқаролар билан давлатнинг ўзаро муносабат асосларининг белгилаб қўйилишидадир. Конституция давлатнинг Асосий Қонуни ҳам ҳисобланиб, шу давлатда қабул этиладиган бошқа барча қонунлар ва ҳужжатлар Конституцияга зид бўлмаслиги лозим. Шунинг учун ҳам бутун дунёдаги сиёсатдонлар, ҳуқуқшунослар Конституцияга қараб давлат тизимига баҳо берадилар.

Шу маънода бизнинг Конституциямиз халқаро миқёсдаги кўплаб ҳуқуқшунос мутахассислар, нуфузли ташкилотлар томонидан демократик давлатнинг Конституцияси сифатида эътироф этилди.

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида халқимизнинг инсон ҳуқуқларига ва давлат суверенитети ғояларига содиқлиги, демократик ва ижтимоий адолатга садоқатлилиги, халқаро ҳуқуқнинг умум томонидан эътироф этилган қоидалари устунлигини тан олиши қайд қилинган. Инсонпарвар ҳуқуқий давлат барпо этиш ҳамда фуқароларнинг тинчлиги ва миллий тотувлигини таъминлаш мақсадлари ҳам қўйилган. Худди шу маънода Конституциянинг қатор моддаларида Ўзбекистон Республикасида барча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга эканликлари, жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахси ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар қонун олдида тенгликлари, ҳар бир инсон эркинлик ва шахсий дахлсизлик ҳуқуқига эгалиги, давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилиши, демократик ҳуқуқ ва эркинликлар қонунлар билан ҳимоя қилиниши кафолатланган.

Конституция ғояларининг ички ва ташқи сиёсатимизда амалга оширилиши, республикада қонуннинг устиворлиги, ҳозирги кунда Ўзбекистон заминида турли миллат вакиллари тинч ва тотув ҳаёт кечириб, меҳнат қилишларига имконият яратмоқда. Собиқ Иттифоқнинг қатор давлатларида сиёсатчилар ҳокимият талашиб, қонунларни менсимай қўйганлари оқибатида бегуноҳ инсонлар қони тўкилаётган, вайронагарчиликлар ҳукм сураётган бир даврда, Ўзбекистон мустақилликни мустаҳкамлаш йўлидан дадил бормоқда ва жаҳонда кун сайин ўз обрўсини орттирмоқда.

Республикада осойишталикни, ижтимоий барқарорликни таъминлашда ички ишлар идораларига катта масъулият юклатилган. Бошқа ҳуқуқни муҳофаза этиш идоралари каби милиция ҳам Конституциянинг асосий принциплари — қонуннинг устиворлигини ҳаётга татбиқ этишда, фуқароларнинг ҳуқуқларини, давлат ва жамоат манфаатларини ҳимоя қилишда серқирра фаолият кўрсатмоқда. Биргина шу йилнинг ўн бир ойи мобайнида ички ишлар идоралари фуқароларнинг ва давлатнинг жиноятчилар томонидан талон-торож этилган бир неча юз миллион сўмлик мулкларни қайтариб олинди. Кўплаб оғир ва хавфли жиноятлар очилди, ўнлаб уюшган жиноий гуруҳлар фош этилиб, ҳибсга олинди.

Мамлакатимиздаги ҳозирги барқарорлик, тинчлик — ички ишлар идораларининг барча хизматлари ходимларининг фидокорона меҳнатлари самараси ҳамдир.

Бахтимиз қомуси — Конституциямизда белгиланган улуғ мақсадларга ҳар бир фуқаронинг, ҳар бир мансабдор шахснинг фидойи меҳнати, қонунларга бўлган чуқур ҳурмати билангина эришиш мумкин.

Конституция кунига бағишланди

Тошкент вилояти ИИБда навбатдаги "Маърифат" дарси бўлиб ўтди. Дарсни техника фанлари доктори, профессор, Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети проректори Садир Салимов олиб борди.

Бу галги дарс мустақил Ўзбекистонимиз Конституцияси кунига бағишлаб ўтказилди.

Нотиқ ўз маърузасида Конституциямиз афзалликлари ҳақида гапирди, милиция ходимларининг саволларига жавоб қайтарди. Олимнинг пул муаммолари билан боғлиқ саволларга жавоби, айниқса, қизиқиш билан тингланди.

Дарс охирида Конституция кунини тантанали нишонлашни уюштириш комиссияси тасдиқланиб, вилоят, шаҳар ва туман ИИБларида бу тадбирни муносиб ўтказиш ҳақида келишиб олинди.

М. МИРСОВУРОВ,
милиция подполковниги.

СУРАТДА: Дўстлик тумани ички ишлар бўлими ходими, катта эксперт, милиция капитани С. Шахназаров (чапдан), соқчилик бўлимининг ходими, милиция сержанти Т. Атоев ва ИИБ бошлигининг ўринбосари, милиция капитани С. Пўлатовлар ҳудуд бўйича олиб борилажак ишлар режалари билан ўртоқлашмоқдалар.

Е. БОТИРОВ олган сурат.

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ СУДИНИНГ ПЛЕНУМИ

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг пленуми бўлди. Унда пул ислоҳоти амалга оширилаётган ҳозирги шароитда нақд пулларни ғайриқонуний равишда республикага олиб келиш ва товар-моддий бойликларни четга олиб чиқиш билан боғлиқ жиноятларга амалдаги қонунга биноан қатъий жазо чораларини қўллаш масаласи кўрилди. Газетанинг 6-саҳифасида пленумнинг мазкур масала юзасидан қарори эълон қилинмоқда.

ИККИ ЖУМА ОРАЛИҒИДА

ЗАҲАРЛАНИШ

Бойсун туманининг "Инкобод" қишлоғида яшовчи ака-ука 32 ёшли Ў. ва Т. Холмирзаевлар 24 ноябрь куни хонадондаги табиий газни ёқиб ухлаб қолишган. Оқибатда туғишганлар кечаси билан хонадонга ёйилган газдан заҳарланиб ҳалок бўлишган.

ҚОТИЛ УКА

21 ноябрь куни термизлик Равил Усмонов ўз акаси Фарид билан нимадир бўлдию жанжаллашиб қолди. Жанжал пичоқлашишга бориб тақалди. Ука ўз акасини пичоқлаб қўйди, натижада Фарид касалхонада жон берди.

"КамАЗ" ИШҚИБОЗИ

20 ноябрь куни соат 24 лар чамасида 5-ПМКга қарашли давлат белгиси 00-43 ТТЗ "КамАЗ" маркали автомашина олиб қочилгани ҳақида ИИБга хабар қилинган эди. Тезкор гуруҳнинг олиб борган ҳаракатлари натижасида автоуловни ўғирлаган кимса ушланди. У Сариосиё туманида яшовчи, телевизор таъмирловчиси 24 ёшли К. Акром экан. Қизиқ, телевизор устасига "КамАЗ" машинаси нега керак бўлиб қолди экан-а? Терговда шу саволга жавоб топилади, деб ўйлаймиз.

ЎҒРИ АНИҚЛАНДИ

19 ноябрь куни Термиз автовокзалида музрободлик М. Маманазаровнинг сумкасидан 281075 миқдордаги пули ўғирланган эди. Суриштирув натижасида ўғри топилди. У шу шаҳарда истиқомат қилувчи, ҳеч қаерда ишламайдиган, илгари судланган 30 ёшли К. Чори бўлиб чиқди.

ҚИСМАТ...

Бу воқеа Шўрчи туманида юз берди. 24 ноябрь куни 46 ёшли Х. Исматёров ухлаб ётган турмуш ўртоғини болта билан чопиб ўлдириб қўйди. Сўнг ўз жонига ҳам қасд қилиб, бошини темирга ураверган ва мақсадига етган. Х. Исматёров руҳий хаста эди...

С. НОРМУРОДОВ,
Сурхондарё вилояти ИИБ матбуот гуруҳи катта нозири, милиция катта лейтенанти.

ҲАҚЛИ ЖАЗОДАН ҚУТУЛИШ ҚИЙИН

Қалбаки пул ясовчилар ва уларнинг шерикларига республикамизда ўрин йўқ

Ҳар қандай давлат иқтисодиётининг бир маромда фаолият кўрсатиши кўп омилларга боғлиқ бўлиб, бунда мустаҳкам молиявий тизим асосий омиллардан бири ҳисобланади. Молия соҳасидаги нуқсонлар, янглишишлар ҳаётнинг барча соҳаларида, шу жумладан хўжалик фаолияти, ишлаб чиқаришда ўша заҳотиёқ ўз аксини топиши қонуният эканлиги ҳам бежиз эмас.

Давлат миқёсидаги ғоятда хавфли жиноят ҳисобланувчи қалбаки пул ясовчилик ҳақида ҳозиргача унча кўп ёзилмаган, бунинг учун алоҳида сабаб ҳам бўлмаган эди. Атиги бир неча йил олдин бундай жиноят фактлари жуда оз эди. Собиқ Иттифоқ ҳудудида юз берган жиддий сиёсий ва ижтимоий ўзгаришлар, республикаларнинг мустақилликка эришуви туфайли ҳозир аҳвол тубдан ўзгариб кетди.

Қалбаки пул ясовчилик билан шуғулланувчи корчалонлар ўз фаолиятларини авж олдириб юбордилар, улар каттагина иқтисодий зарар етказмоқдалар.

Суҳбатдошимиз — республика ИИВ Иқтисодий жиноятларга қарши кураш бошқармасининг катта тезкор вакили У. Довиров қалбаки пул ясовчиларга қарши курашда ички ишлар идоралари бўлинмаларининг куч-ҳаракатларини мувофиқлаштириш билан шуғулланади.

— Кейинги беш йил ичида (бунда ҳозирги йил кирмайди) республика ҳудудида қалбаки пулларни мусодара қилиш фактлари миқдори ҳар йили ўртача 6-12 тани ташкил этган эди.

Ўтган йилнинг декабридан бошлаб республика ҳудудида ва МДҲ мамлакатларида 5,10 ва 50 минг сўмлик қоғоз пуллар кўплаб пайдо бўлиб қолди.

(Давоми 5-бетда).

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни
СУДЛАР ТЎҒРИСИДА

БИРИНЧИ БЎЛИМ. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1-модда. Суд тизими

Ўзбекистон Республикасида беш йил муддатга сайланадиган Ўзбекистон Республикаси Конституциявий суди, Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди, Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, Қорақалпоғистон Республикаси Хўжалик суди, шу муддатга тайинланадиган вилоят судлари, Тошкент шаҳар суди, туман (шаҳар) судлари, ҳарбий судлар, вилоят хўжалик судлари фаолият кўрсатадилар.

Конституциявий судни ташкил этиш ва унинг фаолият тартиби алоҳида Қонун билан белгиланади.

2-модда. Одил судловнинг фақат суд томонидан амалга оширилиши. Суд ҳокимиятининг мустақиллиги

Ўзбекистон Республикасида одил судловни фақат суд амалга оширади.

Судьялар мустақилдирлар, фақат қонунга бўйсунадилар. Судьяларнинг одил судловни амалга ошириш борасидаги фаолиятига бирон-бир тарзда аралашишга йўл қўйилмайди ва бундай аралашув қонунга мувофиқ жавобгарликка сабаб бўлади.

Ўзбекистон Республикасида суд ҳокимияти қонун чиқарувчи ва ижро этувчи ҳокимиятлардан, сиёсий партиялардан ва бошқа жамоат бирлашмаларидан мустақил ҳолда иш юритади.

3-модда. Суд ҳужжатларининг мажбурийлиги

Суд чиқарган ҳужжатлар барча давлат органлари, жамоат бирлашмалари, корхоналар, муассасалар, ташкилотлар, мансабдор шахслар ва фуқаролар учун мажбурий.

4-модда. Суднинг вазифалари

Ўзбекистон Республикасида суднинг фаолияти Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва бошқа қонунларда ҳамда инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро ҳужжатларда эълон қилинган фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларига, корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқлари ҳамда қонун билан қўриқланадиган манфаатларига риоя этилишини кафолатлашга қаратилган.

Суднинг фаолияти ижтимоий адолатни, тинчлик ва тотувликни таъминлашга, ҳуқуқий тартиб ва қонунийликни барча чоралар билан мустаҳкамлашга қаратилган.

5-модда. Фуқароларнинг қонун ва суд олдида тенглиги

Ўзбекистон Республикасининг барча фуқаролари жинси, ирқи, миллати, тили, дини, ижтимоий келиб чиқиши, эътиқоди, шахсий ва ижтимоий мавқеидан қатъи назар, қонун ва суд олдида тенгдирлар.

6-модда. Судловнинг ошкоралиги

Ҳамма судларда ишлар очиқ кўрилади. Ишларни ёпиқ мажлисда тинглашга қонунда белгиланган ҳоллардагина йўл қўйилади.

7-модда. Судлов олиб бориладиган тил

Ўзбекистон Республикасида суд ишлари ўзбек тилида, қорақалпоқ тилида ёки муайян кўпчилик аҳоли сўзлашадиган тилда юритилади.

Судлов олиб борилаётган тилни билмайдиган судда қатнашувчи шахсларнинг таржимон орқали иш материаллари билан тўла танишиш ва судлов ҳаракатларида иштирок этиш ҳуқуқи ҳамда судда она тилида сўзлаш ҳуқуқи таъминланади.

8-модда. Суд ҳимоясида бўлиш ҳуқуқи

Ўзбекистон Республикаси фуқаролари давлат бошқарув идоралари ва мансабдор шахсларнинг ҳар қандай ғайриқонуний хатти-ҳаракатларидан, шунингдек шаъни ва қадр-қиммати, ҳаёти ва соғлиғи, шахсий эркинлиги ва мулки, бошқа ҳуқуқ ва эркинликларига тажовузлардан суд ҳимоясида бўлиш ҳуқуқига эга. Корхона, муассаса ва ташкилотлар ҳам суд ҳимоясида бўлишга ҳақли.

9-модда. Ҳимоя ҳуқуқини таъминлаш. Айбсизлик презумпцияси

Айбланувчига, судланувчига ҳимоя ҳуқуқи таъминланади. Судловнинг ҳар қандай босқичида малакали юридик ёрдам олиш ҳуқуқи кафолатланади.

Айбланувчи, унинг айби қонунда назарда тутилган тартибда исботланмагунча ва суднинг қонуний кучга кирган ҳукми билан аниқланмагунча, айбсиз ҳисобланади.

Ҳеч ким қийноққа солиниши, зўравонликка, шафқатсиз ёки инсон кадр-қимматини камситувчи бошқа тарздаги тазйиққа дучор этилиши мумкин эмас.

10-модда. Судлар фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоятлар, Тошкент шаҳар суди, туман (шаҳар) судларининг фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш, судьяларнинг мустақиллиги ва уларнинг фақат қонунга бўйсуниши қоидасига қатъий риоя қилинган ҳолда, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги:

судларни ташкил этиш масалалари бўйича таклифлар ишлаб чиқади ва уларни Ўзбекистон Республикаси Президенти муҳокамасига киритади;

судьяликка номзодларни танлайди ва уларни тайёрлайди;

судьяларнинг малакасини ошириш билан шуғулланади;

судларнинг моддий-техника таъминоти ва уларнинг фаолияти учун зарур шароитларини яратиш ишларини ташкил этади;

судларнинг ташкилий ишларини текширади;

халқ маслаҳатчилари сайловини ўтказишни ташкил этади;

судлар томонидан ўтказилаётган суд амалиётини умумлаштириш ишида қатнашади;

суд статистикасини юритиш ва суд қарорларини ижро қилиш ишини ташкил этади;

судьяларнинг мустақиллигини мустаҳкамлашга қаратилган тадбирларни ишлаб чиқади ва амалга оширади.

Хўжалик судларини ташкилий жиҳатдан таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди томонидан амалга оширилади.

11-модда. Қонунчилик ташаббуси

Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий Суди ва Олий хўжалик суди Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисида қонунчилик ташаббуси ҳуқуқига эга.

ИККИНЧИ БЎЛИМ. УМУМИЙ СУДЛАР

I БОБ. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ

12-модда. Олий суднинг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий суди — фуқаролик, жиноий ва маъмурий судлов соҳасида суд ҳокимиятининг олий органи ҳисобланади. У томонидан қабул қилинган ҳужжатлар қатъий ва Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудида бажарилиши мажбурий.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди — Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоятлар, шаҳар, туман ва ҳарбий судларнинг судлов фаолияти устидан назорат олиб бориш ҳуқуқига эга.

Олий суд ишларни биринчи инстанцияда, кассация тартибида ва назорат тартибида кўради.

Биринчи инстанция бўйича ишлар Олий суднинг уч судьясидан иборат таркибда кўрилади.

Олий суд — Олий суд Пленумининг дастурий кўрсатмалари судлар томонидан бажарилиши устидан назорат олиб боради.

13-модда. Олий суд таркиби

Ўзбекистон Республикаси Олий суди — Раис, унинг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари, судлов ҳайъатлари раислари, Олий суд судьяларидан иборат бўлиб:

Олий суд Пленуми;

Олий суд Раёсати;

Фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати;

Жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати;

Ҳарбий ҳайъатдан иборат таркибда иш олиб боради.

14-модда. Олий суд Пленуми

Олий суд Пленуми энг юқори суд инстанцияси бўлиб, Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьялари ва Қорақалпоғистон Республикаси Олий судининг раисидан иборат таркибда иш олиб боради.

Пленум мажлисида Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори, Адлия вазири қатнашади. Олий суд Раисининг таклифига биноан Пленум мажлисида судьялар, Олий суд ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши аъзолари, вазирликлар, идоралар, илмий муассасалар, бошқа давлат органлари ва жамоат бирлашмалари вакиллари иштирок этишлари мумкин.

15-модда. Олий суд Пленумини чақириш тартиби

Олий суд Пленуми тўрт ойда камида бир марта чақирилади. Муҳокама қилинадиган умумий масалалар бўйича ҳужжатларнинг лойиҳаси Пленум аъзоларига, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорига, Адлия вазирига Пленум йиғилишидан йигирма кун илгари юборилади.

16-модда. Олий суд Пленумининг ваколатлари

Олий суд Пленуми, Пленум аъзоларининг камида учдан икки қисми иштирок этган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Олий суд Пленуми:

ишларни назорат тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўриб чиқади ва қонун ҳужжатларини қўллаш масалалари юзасидан дастурий кўрсатмалар беради;

Олий суд Раисининг тақдимига биноан Олий суд Раёсатини, судлов ҳайъатларининг раисларини, шунингдек Олий суд Пленуми котибини тасдиқлайди;

Олий суд Раисининг тақдимига биноан Олий суд ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши таркибини тасдиқлайди;

Раёсат иши тўғрисидаги ва Олий суд судлов ҳайъатлари раисларининг ҳайъатлар фаолияти ҳақидаги ахборотларини тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раиси ва Адлия вазирининг қўшма тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари раёсати таркибини ва судлов ҳайъатлари раисларини тасдиқлайди;

Судьялар олий малакали ҳайъатини сайлайди ва унинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни тинглайди;

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судлари, Қуролли Кучлар ҳарбий суди раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисида, шунингдек Олий суд Пленуми дастурий кўрсатмаларининг бажарилиши тўғрисида ахборотларини тинглайди;

Ўзбекистон Республикаси Олий суди матбуот органининг таҳрир ҳайъатини тасдиқлайди;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

17-модда. Олий суд Пленумида суд ишларини кўриш тартиби

Олий суд Пленуми ишни назорат тартибида кўриш чоғида Олий суд судьясининг иш ҳолатлари ва протест важлари ҳақидаги маърузасини тинглайди. Сўнгра Республика Бош прокурорининг хулосаси эшитилади. Муҳокамадан сўнг протест овозга қўйилади. Пленум аъзолари овоз беришда бетараф қолишга ҳақли эмаслар.

Протест юзасидан қарор Пленум аъзоларининг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Ишни биринчи инстанцияда, кассация ёки назорат тартибида кўришда қатнашган судья овоз беришда иштирок этишга ҳақли эмас:

Кўпчиликнинг овозини олмаган протест рад қилинган ҳисобланади. Шундан сўнг навбатига қараб бошқа таклифлар овозга қўйилади.

Қабул қилинган қарорга қарши Пленум аъзоси ўз мулоҳазаларини ёзма равишда билдириш ҳуқуқига эга бўлиб, бу фикр Пленум мажлиси ёзма баёнига қўшиб қўйилади.

18-модда. Олий суд Пленумининг қарори ва йиғилиши баёни

Олий суд Пленумининг муайян суд ишлари бўйича қарори қабул қилинган пайтдан бошлаб қонуний кучга киради ва Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик-процессуал ҳамда Жиноят-процессуал кодексларида кўзда тутилган тартибда ижро қилинади.

Пленум йиғилишида ёзма баён юритилади. Пленум қарорлари ва баёни Олий суд Раиси ва Пленум котиби томонидан имзоланади.

19-модда. Олий суд Пленумида муайян суд ишларини ҳал қилиш билан боғлиқ бўлмаган масалаларнинг кўрилиши

Муайян суд ишларини ҳал этиш билан боғлиқ бўлмаган, ушбу Қонунга мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раиси, Бош прокурор ёки Адлия вазири томонидан Олий суд Пленумининг муҳокамасига киритилган масалалар тегишли равишда уларнинг маърузалари бўйича ёки улар ваколат берган шахсларнинг маърузалари бўйича тингланади.

Олий суд Пленуми мажлисига таклиф қилинган шахслар ҳам ушбу масалаларни муҳокама қилишда қатнашишлари мумкин.

Пленум қарори мажлисда иштирок этаётган Пленум аъзоларининг кўпчилиги томонидан очиқ овоз бериш йўли билан қабул қилинади ва қабул қилинган пайтдан кучга киради.

Пленумнинг қонунларни қўллаш масалалари бўйича дастурий кўрсатмалари судлар, ушбу кўрсатмалар берилган қонунни қўллаётган бошқа органлар ва мансабдор шахслар учун мажбурий.

20-модда. Олий суд Пленумининг котиби

Олий суд Пленумининг котиби олий суд аъзоси вазифасини бажариш билан бирга Пленум йиғилишини тайёрлашга, мажлис баёнини юритишга доир ишларни ташкилий жиҳатдан таъминлайди. Пленум қабул қилган қарорларнинг ижроси учун зарур бўлган ҳаракатларни амалга оширади.

21-модда. Олий суд Раёсатининг таркиби

Олий суд Раёсати Олий суд судьяларидан Олий суд Пленуми белгилаган миқдорда тузилади.

Олий суд Раиси, унинг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари Раёсат таркибига лавозимлари бўйича кирадилар.

Раёсат йиғилиши ойида камида бир марта ўтказилади ва Раёсат аъзоларининг кўпчилиги иштирок этган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Раёсат қарори мазкур Қонуннинг 17-моддасида белгиланган тартибда қабул қилинади ва раислик қилувчи томонидан имзоланади.

22-модда. Олий суд Раёсатининг ваколатлари

Олий суд Раёсати:

ишларни назорат тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўради;

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят судлари, Тошкент шаҳар суди ва Қуролли Кучлар ҳарбий суди раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисидаги маърузаларини тинглайди;

судлов ҳайъатлари ва Олий суд аппарати ишини ташкил қилишга оид масалаларни кўради;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

23-модда. Олий суднинг судлов ҳайъатлари

Олий суднинг судлов ҳайъатлари ишларни биринчи инстанцияда, кассация ва назорат тартибида Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик-процессуал, Жиноят-процессуал кодексларида ва ушбу қонунда кўзда тутилган қоидаларга биноан кўради.

24-модда. Олий суд Раиси

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раиси:

Олий суд фаолиятига ташкилий раҳбарлик қилади;

Ўзбекистон Республикаси судларининг ҳал қилув қарорлари, ҳукмлари, ажримлари ва қарорлари устидан протест киритади;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;

қонунда белгиланган тартибда Ўзбекистон Республикаси судларининг ҳал қилув қарорлари, ҳукмлари, ажримлари ва қарорларининг ижросини тўхтатиб туради;

суд амалиётини умумлаштириш, шунингдек Олий суд Пленуми дастурий кўрсатмаларининг бажарилиши юзасидан назоратни амалга ошириш ишларини ташкил этади;

ишларни республиканинг бир судидан иккинчи судига олиб бериш масаласини ҳал қилади;

Олий суд Пленуми ва Раёсатини чақиради. Уларнинг мажлисида раислик қилади;

зарур ҳолларда бир ҳайъат таркибига кирувчи судьяларни бошқа ҳайъат таркибида иш кўришга жалб этади;

Олий суд Пленумининг дастурий кўрсатмалари Ўзбекистон Республикасининг амалдаги қонун ҳужжатларига мувофиқ эмаслиги ҳақида Олий суд Пленумига тақдимнома киритади;

Ўзбекистон Республикаси қонунларини шарҳлаб бериш ва норматив ҳужжатларининг Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мос келмаслиги ҳақида Ўзбекистон Республикаси Конституциявий судига тақдимнома киритади;

Олий суд Пленумига судлов ҳайъатларининг таркиби, уларнинг раислари ҳақида, Олий суд Раёсати ва Судьяларнинг олий малака ҳайъати таркиби тўғрисида тақдимнома киритади;

вилоятлар, Тошкент шаҳар, туманлар (шаҳарлар) ва ҳарбий судлар судьялигига номзодлар юзасидан, кейинчалик улар хусусида Ўзбекистон Республикаси Президентига тақдимномалар киритиш учун Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирига хулосалар юборади;

Ўзбекистон Республикаси судлари судьяларини интизомий жавобгарликка тортиш ҳақида иш қўзғатади;

Раис ўринбосарлари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

Олий суд ходимларини ишга қабул қилади ва ишдан бўшатади;

Олий суднинг штатлар жадвалини тасдиқлайди;

фуқароларни шахсан қабул қилади;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

25-модда. Олий суд Раисининг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари

Олий суд Раисининг биринчи ўринбосари, ўринбосарлари:

Олий суд Пленуми қарорларидан ташқари барча инстанция судларининг ҳукмлари, ҳал қилув қарорлари, ажримлари ва қарорлари устидан протест киритадилар;

Олий суд судлов ҳайъатларининг мажлисларида раислик қилишлари мумкин;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб оладилар;

Ўзбекистон Республикаси судлари томонидан чиқарилган, ўзлари протест киритиш ҳуқуқига эга бўлган ҳал қилув қарорлари, ҳукмлар, ажримлар ва қарорларнинг ижросини тўхтатиб турадилар;

фуқароларни шахсан қабул қиладилар;

вазифа тақсимотига мувофиқ Олий суднинг таркибий бўлинмалари ишига раҳбарлик қиладилар;

қонун ҳужжатларида ўзларига берилган бошқа ваколатларни амалга оширадилар;

Олий суд раисининг йўқлигида унинг

(Давоми 3-бетда.)

Ўзбекистон Республикасининг Қонуни
СУДЛАР ТЎҒРИСИДА

ваколатини Раиснинг биринчи ўринбосари, биринчи ўринбосар йўқлигида эса Раис ўринбосари амалга оширади.

26-модда. Олий суд судлов ҳайъатлари раислари

Олий суд судлов ҳайъатларининг раислари:

Судлов ҳайъатлари ишини ташкил этадилар ва уларнинг мажлисларида раислик қиладилар;

Олий суд Раёсати ва Пленумида судлов ҳайъатларининг фаолияти тўғрисида маъруза қиладилар;

суд амалиётини умумлаштириш учун суд ишларини талаб қилиб оладилар;

тегишли судлов ҳайъати судьяларининг малакасини ошириш ишларини ташкил этадилар, қонун ҳужжатларида ўзларига берилган бошқа ваколатларни амалга оширадилар.

II БОБ. ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ, ВИЛОЯТ СУДИ, ТОШКЕНТ ШАҲАР СУДИ

27-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди таркиби

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди — раис, раис ўринбосарлари, судлов ҳайъати раислари, судьялар, халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлиб, қуйидаги таркибда иш олиб боради:

суд раёсати;

фуқаролик ишлари бўйича судлов ҳайъати;

жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъати.

28-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг ваколатлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди:

ўз ваколатлари доирасида ишларни биринчи инстанция суди сифатида, кассация ва назорат тартибида кўради;

туман (шаҳар) судларининг судлов фаолияти устидан назорат олиб боради, суд амалиётини умумлаштиради;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

29-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг раёсати

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг раёсати — раис, раис ўринбосарлари ва судьялардан иборат таркибда Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми белгилаган миқдорда тузилади.

Раёсат йиғилишлари ойида камида икки марта ўтказилади ва раёсат аъзоларининг кўпчилиги ҳозир бўлган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Раёсат қарорлари овоз беришда қатнашган раёсат аъзоларидан кўпчилигининг овози билан мазкур Қонуннинг 17-моддасида белгиланган тартибда қабул қилинади ва тегишли суд раиси томонидан имзоланади.

30-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раёсатининг ваколатлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг раёсати:

ўз ваколатлари доирасида ишларни назорат тартибида кўради;

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раисининг тақдимига биноан фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича судлов ҳайъатлари таркибларини тасдиқлайди;

суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўриб чиқади;

судлов ҳайъатлари раисларининг ҳайъатлар фаолияти тўғрисидаги, туман (шаҳар) судлари раисларининг қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти тўғрисидаги маърузаларини тинглайди;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

31-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди судлов ҳайъатлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг судлов ҳайъатлари ўз ваколатлари доирасида ишларни биринчи инстанцияда ва кассация тартибида кўрадилар.

Судлов ҳайъатлари суд амалиётини умумлаштирадилар ва қонун ҳужжатларида ўзларига берилган бошқа ваколатларни амалга оширадилар.

32-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг раиси

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг раиси:

суд ишлари бўйича чиқарилган ҳал қилув қарорлар, ҳукмлар, ажримлар ва қарорлар устидан қонунда белгиланган доирада ва тартибда протестлар киритади;

ишларни назорат тартибида текшириш учун талаб қилиб олади;

ўзи протест киритиш ҳуқуқига эга бўлган фуқаролик ишлари бўйича суд ҳал қилув қарорларининг ижросини тўхтатиб туради;

суд раёсатини чақиради ва унинг мажлисларида раислик қилади;

зарур ҳолларда бир ҳайъат таркибига кирувчи судьяларни бошқа ҳайъат таркибида ишларни кўриб чиқиш учун жалб этади;

раис ўринбосарлари ўртасида вазифаларни тақсимлайди;

Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар судьяларини интизомий жавобгарликка тортиш ҳақида иш қўзғатади;

судьялар, суднинг бошқа ходимлари ҳамда халқ маслаҳатчиларининг малакасини оширишга доир ишларни ташкил этади;

суд амалиётини умумлаштириш, суд статистикасини юритиш ишларини уюштиради;

фуқароларни шахсан қабул қилади, уларни қабул қилиш, ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш ишини уюштиради;

судьяларнинг малака ҳайъати қарори устидан Олий малака ҳайъатига тақдимномалар киритади;

суд идораси ишларига раҳбарлик қилади, суд ходимларини ишга қабул қилади ва ишдан бўшатади;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

33-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раисининг ўринбосарлари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди раисининг ўринбосарлари:

вазифалар тақсимотига мувофиқ суд ишига раҳбарлик қиладилар;

судлов ҳайъати мажлисларида раислик қилишлари мумкин;

фуқароларни шахсан қабул қиладилар;

суд раиси йўқлигида унинг ваколатини амалга оширадилар;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширадилар.

34-модда. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар суди судлов ҳайъати раислари

Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят суди, Тошкент шаҳар судининг судлов ҳайъати раислари:

судлов ҳайъати ишини ташкил қиладилар;

судлов ҳайъати мажлисларида раислик қиладилар;

судлов ҳайъати фаолияти тўғрисида раёсатга маърузалар тақдим этадилар;

қонун ҳужжатларида ўзларига берилган бошқа ваколатларни амалга оширадилар.

III БОБ. ТУМАН (ШАҲАР) СУДИ

35-модда. Туман (шаҳар) судининг таркиби

Туман (шаҳар) суди — суд раиси, судьялар ва халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлади.

Туман (шаҳар) судида бештадан ортиқ судья бўлса, шу суд таркибида раис ўринбосари бўлади.

Туман (шаҳар) суди таркибида маъмурий ишлар бўйича судьялар бўлади.

36-модда. Туман (шаҳар) судининг ваколатлари

Туман (шаҳар) суди қонун билан ўз ҳуқуқ доирасига берилган фуқаролик, жиноят ва маъмурий ишларни кўради.

37-модда. Туман (шаҳар) суди раиси

Туман (шаҳар) судининг раиси:

суд мажлисларида раислик қилади, судьялар ўртасида суд ишларини тақсимлайди;

фуқароларни шахсан қабул қилади, уларни қабул қилиш, ариза ва шикоятларни кўриб чиқиш ишини уюштиради;

суд амалиётини умумлаштириш ва суд статистикасини юритиш ишига раҳбарлик қилади, қонун бузилишини, ҳуқуқбузарлик содир этилишига олиб келган сабаблар ва шарт-шароитларни бартараф этиш хусусида давлат органлари, жамоат бирлашмалари ва мансабдор шахсларга тақдимнома киритади;

суд ходимлари, шунингдек халқ маслаҳатчиларининг малакасини ошириш ишларини ташкил этади;

суд аппарати ишига раҳбарлик қилади, суд ходимларини ишга қабул қилади ва ишдан бўшатади;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

38-модда. Туман (шаҳар) суди раисининг ўринбосари

Туман (шаҳар) суди раисининг ўринбосари:

вазифалар тақсимотига мувофиқ суд ишига раҳбарлик қилади;

суд мажлисларида раислик қилади;

фуқароларни шахсан қабул қилади;

суд раисининг топшириғига мувофиқ раиснинг айрим вазифаларини бажаради ва раис йўқлигида унинг ваколатини амалга оширади.

Раис ўринбосари йўқлигида туман (шаҳар) суди раисининг ваколатини амалга ошириш Қорақалпоғистон Республикаси Адлия вазири, тегишли адлия бошқармаси бошлиқлари томонидан судьялардан бирига ёки маъмурий ишлар бўйича судья зиммасига юклатилиши мумкин.

IV БОБ. ҲАРБИЙ СУДЛАР

39-модда. Ҳарбий судлар тизими

Ўзбекистон Республикасида ҳарбий судлар тизими — Ўзбекистон Республикаси Олий суди Ҳарбий ҳайъати, Қуролли Кучлар ҳарбий суди ва гарнизон ҳарбий судларидан иборат.

40-модда. Ҳарбий судларга тааллуқли ишлар

Ўзбекистон Республикаси ҳарбий судларига:

Қуролли Кучлар сафида, чегара қўшинларида, Миллий хавфсизлик хизмати органларида, Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг ички қўшинларида ва Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатларига мувофиқ ташкил этилган бошқа ҳарбий тузилмаларда хизмат қилаётган шахслар, шунингдек ўқув йиғинлари вақтида ҳарбий хизматга мажбурлар томонидан Ўзбекистон Республикаси ҳудудида содир этилган жиноятлар тўғрисидаги ишлар;

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари ҳарбий қисмлари, қўшилмалари ва бирлашмаларининг қўмондонларига нисбатан ҳарбий хизматчиларнинг даъвоси бўйича фуқаролик ишлари ва мазкур мансабдор шахсларнинг ғайриқонуний ҳаракатлари устидан бериладиган шикоятлар, шунингдек, фавқулода ҳолатларга кўра умумий судлар фаолият кўрсатмаётган жойларда — барча фуқаролик ва жиноят ишлари, давлат сирларига дахлдор бошқа ишлар тааллуқлидир.

41-модда. Ҳарбий судлар таркиби ва уларнинг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Ҳарбий ҳайъати — Ҳарбий ҳайъат раиси, раис ўринбосари ва судьяларидан таркиб топади. Ҳарбий ҳайъат раиси лавозими бўйича Ўзбекистон Республикаси Олий суди Раисининг ўринбосари ҳисобланади.

Қуролли Кучлар ҳарбий суди вилоят ҳуқуқи доирасида фаолият олиб боради ва раис, раис ўринбосарлари, судьялар ва халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлади.

Гарнизон ҳарбий суди туман суди ҳуқуқ доирасида фаолият олиб боради ва раис, ҳарбий судьялар ҳамда халқ маслаҳатчиларидан иборат бўлади. Зарур ҳолларда гарнизон судида раис ўринбосари ҳам бўлиши мумкин.

Ҳарбий судлар фаолиятини ташкил этиш Ўзбекистон Республикаси Олий мажлиси томонидан тасдиқланадиган Низом билан белгиланади.

УЧИНЧИ БЎЛИМ. ХЎЖАЛИК СУДЛАРИ

I БОБ. ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ ХЎЖАЛИК СУДИ

42-модда. Олий хўжалик судининг ваколатлари

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди хўжалик судлов соҳасида суд ҳокимиятининг энг юқори органи ҳисобланади. У томонидан қабул қилинган ҳужжатлар қатъий ва Ўзбекистон Республикасининг барча ҳудудида бажарилиши мажбурий.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди — Қорақалпоғистон Республикаси Хўжалик суди, вилоятлар хўжалик судларининг судлов фаолияти устидан назорат олиб бориш ҳуқуқига эга.

Олий хўжалик суди Пленумнинг дастурий кўрсатмалари хўжалик судлари томонидан бажарилишини назорат қилади, қуйи хўжалик судлари фаолиятини текширади, хўжалик судларининг ишларини ташкил этиш борасидаги ижобий тажрибани ўрганади, умумлаштиради ва оммалаштиради.

43-модда. Олий хўжалик судининг таркиби

Олий хўжалик суди — Раис, унинг ўринбосарлари, судлов ҳайъатлари раислари, Олий хўжалик суди судьяларидан иборат бўлади.

Олий хўжалик судида:

Олий хўжалик судининг Пленуми;

Олий хўжалик судининг Раёсати;

Низоларни ҳал этиш бўйича судлов ҳайъати;

Хўжалик судлари қарорларининг қонунийлигини ва асослилигини текшириш бўйича судлов ҳайъати фаолият кўрсатади.

44-модда. Олий хўжалик судининг Пленуми

Олий хўжалик суди раисининг тавсиясига биноан Олий хўжалик суди Пленуми — Олий хўжалик суди судьялари, Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар хўжалик судлари раисларидан иборат таркибда иш олиб боради.

Пленум мажлисида Бош прокурор қатнашади. Олий хўжалик суди Раисининг таклифига биноан Пленум мажлисида Адлия вазири, судьялар, Олий хўжалик суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши аъзолари, вазирликлар, идоралар, илмий муассасалар, бошқа давлат ва хўжалик бошқарув органлари, жамоат бирлашмаларининг вакиллари иштирок этишлари мумкин.

45-модда. Олий хўжалик суди Пленумини чақириш тартиби

Олий хўжалик суди Пленуми бир йилда камида икки марта чақирилади. Муҳокама қилинадиган умумий масалаларга доир ҳужжатлар лойиҳаси Пленум аъзоларига ва Бош прокурорга Пленум мажлисидан йигирма кун илгари юборилади.

46-модда. Олий хўжалик суди Пленумининг ваколатлари

Олий хўжалик суди Пленуми, Пленум аъзоларининг камида учдан икки қисми иштирок этган тақдирда ваколатли ҳисобланади.

Олий хўжалик суди Пленуми:

ишларни назорат тартибида кўради;

суд амалиётини умумлаштириш натижаларини кўриб чиқади ва қонун ҳужжатларини қўллаш масалалари юзасидан кўрсатмалар беради;

Олий хўжалик суди Раисининг тавсиясига биноан Олий хўжалик суди Раёсатини, судлов ҳайъатларининг раисларини, шунингдек Пленум котибини тасдиқлайди;

Олий хўжалик суди Раисининг тавсиясига биноан Олий хўжалик суди ҳузуридаги илмий-маслаҳат кенгаши таркибини тасдиқлайди;

Раёсат иши тўғрисидаги ахборотни ва Олий хўжалик суди судлов ҳайъатларининг раисларидан ҳайъатлар фаолияти ҳақидаги маърузаларини тинглайди;

қонун ҳужжатларини қўллаш амалиёти, шунингдек Олий хўжалик суди Пленуми дастурий кўрсатмаларининг бажарилиши тўғрисида Қорақалпоғистон Республикаси Хўжалик суди, вилоятлар хўжалик судлари раисларининг маърузаларини тинглайди;

судьялар малака ҳайъатини сайлайди ва унинг фаолияти тўғрисидаги ахборотни тинглайди;

Олий хўжалик суди матбуот органининг таҳрир ҳайъати таркибини тасдиқлайди;

қонун ҳужжатларида ўзига берилган бошқа ваколатларни амалга оширади.

47-модда. Олий хўжалик суди Пленумида суд ишларини кўриш тартиби

Олий хўжалик суди Пленуми ишни назорат тартибида кўриш чоғида, Олий хўжалик суди судьясининг иш ҳолатлари ва протест моҳияти ҳақидаги маърузасини тинглайди, сўнгра Республика Бош прокурорининг хулосаси эшитилади. Шундан сўнг Пленум протестни муҳокама қилишга киришади.

Муҳокамадан сўнг протест овозга қўйилади. Пленум аъзолари овоз беришда бетараф қолишга ҳақли эмаслар.

Протест юзасидан қарор судьяларнинг кўпчилик овози билан қабул қилинади. Ишни илгари кўришда қатнашган судья овоз беришда иштирок этишга ҳақли эмас.

Кўпчилик овоз олмаган протест рад қилинган ҳисобланади. Шундан сўнг навбатига қараб бошқа таклифлар овозга қўйилади.

Қабул қилинган қарорга қарши Пленум аъзоси ўз мулоҳазаларини ёзма равишда билдириш ҳуқуқига эга бўлиб, бу фикр Пленум мажлиси ёзма баёнига қўшиб қўйилади.

48-модда. Олий хўжалик суди Пленумининг қарори ва йиғилиши баёни

Олий хўжалик суди Пленумининг муайян суд ишлари бўйича қарори қабул қилинган пайтдан бошлаб қонуний кучга киради ва Ўзбекистон Республикаси Хўжалик-процессуал Кодексида кўзда тутилган тартибда ижро қилинади. Пленум йиғилишида ёзма баён юритилади. Пленум қарори ва баёни Олий хўжалик суди Раиси ва Пленум котиби томонидан имзоланади.

49-модда. Олий хўжалик суди Пленумида муайян суд ишларини ҳал қилиш билан боғлиқ бўлмаган масалаларнинг кўрилиши

Пленумнинг муҳокамасига ушбу Қонунга мувофиқ Олий хўжалик суди Раиси, Бош прокурор ёки Адлия вазири томонидан киритилган, муайян суд ишларини ҳал этиш билан боғлиқ бўлмаган масалалар тегишли равишда уларнинг маърузалари бўйича ёки улар ваколат берган шахсларнинг маърузалари бўйича тингланади.

Мазкур масалаларни муҳокама қилишда Олий хўжалик суди пленуми йиғилишига таклиф қилинган шахслар ҳам қатнашишлари мумкин.

Пленум қарори йиғилишда иштирок этаётган Пленум аъзоларининг кўпчилиги томонидан очиқ овоз бериш йўли билан қабул қилинади ва қабул қилинган пайтдан кучга киради.

Пленумнинг қонунларни қўллаш масалалари бўйича дастурий кўрсатмалари хўжалик судлари, ташкилотлар, ушбу кўрсатмалар берилган қонунларни қўллаётган бошқа органлар ва мансабдор шахслар учун мажбурий.

(Давоми келгуси сонда).

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА

ДУШАНБА
6 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 “Бугун”. Ахборот кўрсатуви. 18.10 “Кичкинтой” студияси. “Қўнғироқча”. 18.35 “Зориқиб кутилган кун”. Телефильм. 18.55 Эълонлар. 19.00 “Ўзбекистон” ахбороти. (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 “Мен халқимнинг саодатин куйлайман”. Ўзбекистон Давлат телерадиокомпанияси бадиий жамоаларининг концерти. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 “Ўзбекистон” ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги олдидан. “Истиқболимиз қомуси”. 21.30 “Келинлар қўзғолони”. Бадиий фильм. 22.45 “Ўзбекистон, улуғ айём муборак!” Ўзбекистон Республикаси мустақиллигига бағишланган тантаналар ва сайил. 00.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.20 “Билиб қўйган яхши”. 19.40 “Ўз ерининг эгаси”. Телефильм. 20.00 Бизнинг суҳбат.“Ўтмишсиз келажак йўқ”. 21.00 “Ассалому алайкум” (такрор).

“ОРБИТА IV”

5.55, 9.20, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби 6.00 “Якшанба”. Ахборот-публицистик кўрсатуви. 6.45 “Тонг”. 8.00 “Сайловчи соати” (такрор). 9.00 Янгиликлар. 9.25 “Тингланг, томоша қилинг...”. 9.45 “Турмуш икир-чикирлари”. Бадиий телесериал премьераси. 26-серия.10.15 “Нима? Қаерда? Қачон?”. 11.20 “Мавзу”. 12.00 Янгиликлар. 12.20 “Тол”.

***

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 “Телемикст”.16.10 Мультфильм. 16.20 “Хитой йўлидан”. 16.50 Болалар телевидениеси уюшмаси. 17.20 “Иқболи кулганда”. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).18.25 “Сибирь — ҳаётим мазмуни”. С. Залигин. 18.45 “Ҳужжатлар ва тақдирлар”. 18.55 “Миқдор алифбоси”. 19.05 “Тол”. 19.35 “Миниатюра”. 19.45 “Сайловчи соати”. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 “Сайловчига сўзимиз”. 21.55 “Турмуш икир-чикирлари”. Бадиий телесериал премьераси. 26-серия. 22.25 “Спорт уик-энди”.

“Янги студия” таништиради:

22.45 “Биз”. Владимир Познернинг муаллифлик кўрсатуви. 23.30 “Матбуот-клуб”.01.40 “Мен”. Танаффус пайтида (24.00) Янгиликлар.

“ДУБЛЬ IV”
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 “Россияда бизнес”. 9.30 Тонгги концерт. 9.45 “Мутлақо маҳфий”. 10.40 “Шарман-шоу”. 12.00 Хонаки экран. “Қариндош”. Бадиий фильм. 13.40 “Деҳқонларга тааллуқли масала”. 14.00 “Конституция. Россияни қандай қилиб эпақага келтириш мумкин?” 14.30 Кундузги сеанс. “Қанотлар”. Бадиий фильм. 15.55 “Виндоуз — Экспо-93”. 16.10 Ҳужжатли фильм.16.35 Болалар учун янгиликлар. 16.50 Мульти-пульти. 17.00 “Қутқариш хизмати 911”. 17.55 “Телегазета”.

*

18.00 —20.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.25 Душанба куни детектив. “Лаки страйк” таништиради. “Уйга қайтиш”. Бадиий фильм. “Криминал ҳодисалар” сериалидан.21.20 “Сариқ сувости кемаси” клуби. 21.50 Спорт кўрсатуви. 22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”. 22.25 “Қўнғироқнинг узилган оҳанги”. 23.25 “Сайловолди марафони”. 24.00 “Хроно”. Авто ва мотоспорт оламида.

СЕШАНБА
7 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30 “Ассалом, Ўзбекистон!”. 6.40 “Соғлом бўлай десангиз...”. 6.50 “Истиқлол рамзи”. 7.00 “Ўзбекистон, улуғ айём муборак!” Ўзбекистон Республикаси мустақиллигига бағишланган тантаналар ва сайил. 9.40 “Ўзбекистон” ахбороти. 10.10 “Ўзбекистон, ўргилай!” 10.30 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 10.50 “Соғлом бўлай десангиз...”.

*

11.00 “Шум бола”. Бадиий фильм. 12.30 “Ижодкор ва замон”. Адабий кўрсатув. 13.30 “Ёшлик” студияси. “Конституция ва биз”.

***

16.45 Кўрсатувлар тартиби. 16.50 “Бугун”. Ахборот кўрсатуви. 17.00 Ўзбекистон Республикаси Контитуцияси қабул қилинган кунга бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. Халқлар дўстлиги саройидан олиб кўрсатилади. 19.30 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.55 “Оталар юрти”. Видеофильм. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 “Ўзбекистон” ахбороти. 21.00 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг бир йиллиги олдидан. “Истиқлолимиз қомуси”. Адабий кўрсатув. 21.30 “Дўстлар даврасида”. Эстрада томошаси. “Алпомиш” саройидан ёзиб олинган. 22.40 “Суюнчи”. Бадиий фильм. 23.55 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

16.50 “Бугун”. Ахборот кўрсатуви. 17.00 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунга бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. Халқлар Дўстлиги саройидан олиб кўрсатилади. 19.30 “Уолт Дисней таништиради...”. Мультфильмлар тўплами. 20.20 “Ўзбекистон — ўз уйимиз”. 21.10 “Эртага — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни”.

“ОМАД” таништиради

21.40 Эълонлар. “Кинонигоҳ”.

“ОРБИТА IV”

5.50, 15.20, 18.20, 21.20, 01.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.55 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 “Тонг”. 8.00 “Сайловчи соати” (такрор). 9.00 Янгиликлар. 9.20 “Қувноқ нотачалар”. 9.40 “Оддий Мария”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.30 Ҳужжатли фильм. 10.40 “Инсон ва қонун”. 11.10 “Бизнинг мусиқий клуб”. 11.50 “Матбуот-экспресс”. 12.00 Янгиликлар. 12.20 “Эдемга қайтиш”. Кўп серияли телевизон бадиий фильм. 11-серия.

***

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 Ишбилармонлар хабарномаси. 15.40 “Адам Смит бойлиги дунёси”. 16.10 “Ён дафтар”. 16.15 “Иш”. 16.25 “Тедди Ракспиннинг саргузаштлари”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 16.50 “Миллионлаб кўзлардан сир. Ниначининг бешиги”. Илмий-оммабоп фильм пермьераси (“ЦНФ”). 17.10 “Бизнинг мусиқий клуб”. 17.50 “Технодром”. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 “Россия сайловининг акс садоси”. 18.55 “Оддий Мария”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм пермьераси. 19.45 “Сайловчи соати”. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 “Сайловчига сўзимиз”. 21.55 “Мавзу”. 22.55 “КТВ-I” ҳамда “Франс интернасиональ канали таништиради. “Асов қўй” Бадиий фильм премьераси. (Франция). 00.45 Янгиликлар. 01.30 “MTV”. 02.30 “Матбуот-экспресс”.

“ДУБЛЬ IV”
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 “Қўнғироқнинг узилган оҳанги”.

***

12.05 Хонаки экран. “Мавзу”. Бадиий фильм. 13.40 “Деҳқонларга тааллуқли масала”. 14.05 “Эпицентр”. Ҳужжатли фильм. 14.25 “Узоқ йиллар муҳаббат ила”. 15.25 “Трансросэфир”. 16.10 “Бола тилидан”. 16.40 Болалар учун янгиликлар. 16.55 “Рост” студияси. “Куни узайтирилган гуруҳ”. 17.25 “Чайковский йили”. Концерт.

*

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Мульти-пульти. 20.10 Хонаки экран. “Санта-Барбара”. Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 252-серия. 21.00 “Асил ҳолича”.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”. 22.25 Спорт кўрсатуви. 22.30 “Сайловолди марафони”. 23.05 Ватаним менинг. “Никольскийдаги уй . 24.00 “Никольскийдаги уй”. (давоми).

ЧОРШАНБА
8 ДЕКАБРЬ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ ҚАБУЛ ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ БИР ЙИЛЛИК БАЙРАМИ

ЎзТВ I

6.30 “Ассалом, Ўзбекистон!”. 6.40 “Соғлом бўлай десангиз...”. 6.50 “Истиқлол рамзи”. 7.00 “Ўзбекистон, улуғ айём муборак!” Ўзбекистон Республикаси мустақиллигига бағишланган тантаналар ва сайил. 10.00 “Ўзбекистон” ахбороти. 10.30 “Саёҳат”. Мультфильм. 10.40 “Ўзбекистон — Ватаним маним”. Телефильм. 11.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 11.25 “Соғлом бўлай десангиз...”. 11.35 “Ўзбекистон — келажаги буюк давлат”. 12.25 Ўзбекистон санъат усталари ва ёш ижрочиларининг концерти. “Туркистон” саройидан ёзиб олинган. 13.50 “Тўйлар муборак”. Бадиий фильм. 14.55 “Бахтимизни куйлаймиз”. Адабий-мусиқий композиция.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 “Бугун”. Ахборот кўрсатуви. 18.10 Болалар учун. “Томоша”. 18.35 “Тулпорлар”. Видеофильм. 18.50 “Истиқлол рамзи”. 19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.25 “Ватан замин узра толеинг кулсин!” Адабий -мусиқий композиция. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 “Ўзбекистон” ахбороти. 21.00 “Истиқлол айёми”. “Ўзбектелефильм” премьераси. 22.00 Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунга бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. Халқлар Дўстлиги саройидан олиб кўрсатилади (7 декабрда ёзиб олинган). 00.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

18.00 “Бугун”. Ахборот кўрсатуви. 18.10 Болалар учун. “Томоша”. 18.35 “Тулпорлар”. Видеофильм. 18.50 “Истиқлол рамзи”. 19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.25 “Ватан, замин узра толеинг кулсин!”. Адабий-мусиқий композиция. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 “Истиқлол айёми”. “Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинган кунга бағишланган тантанали йиғилиш ва байрам концерти. Халқлар Дўстлиги саройидан олиб кўрсатилади (7 декабрда ёзиб олинган).

“ОРБИТА IV”

5.50, 15.20, 18.20, 21.20, 00.40 — Кўрсатувлар тартиби. 5.55 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 “Тонг”. 8.00 Сайловчи соати (такрор). 9.00 Янгиликлар. 9.20 “Ҳакка”. Болалар ахборот кўрсатуви. 9.40 “Оддий Мария”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.30 “Савдо кўприги”. 11.00 Концерт. 11.50 “Матбуот-экспресс”. 12.00 Янгиликлар. 12.20 “Эдемга қайтиш”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 12-серия. 13.10 Теннис. “Катта шлем” кубоги. Германиядан кўрсатилади.

***

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 “Телемикст”. 16.10 “Ён дафтар”. 16.15 “Тедди Ракспиннинг саргузаштлари”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 16.40 “Саховатли устанинг олтини”. Воронеж чиннисозлари ҳақида. 17.00 “Қизлар ўртасидаги сир”. 17.20 “Парвоздаги уй”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 24-серия. 17.50 Технодром. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 Эфирда — Далвтлараро “Мир” телерадиокомпанияси. 18.35 “Оддий Мария”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 19.45 “Сайловчи соати”. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 “Сайловчига сўзимиз”. 21.55 Футбол. Чемпионлар лигаси. “Спартак” (Москва) — “Ғалатисарой” (Туркия). Лужникидан кўрсатилади. 23.50 “Матбуот-экспресс”. 24.00 Янгиликлар.

“ДУБЛЬ IV”
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 “Параллеллар”. 9.20 Ватаним, менинг. “Никольскийдаги уй”. 10.45 “Сиз яратган боғ”. 11.15 “Асил ҳолича”. 12.10 Хонаки экран. “Санта-Барбара”. Кўп серияли бадиий телефильм. 252-серия. 13.00 Ишдан бўш пайтингизда. “Иш устасидан кўрқади”. 13.15 “Конституция. Россияни қандай қилиб эпақага келтириш мумкин?” 13.45 “Деҳқонларга тааллуқли масала”. 14.10 “Сайловолди марафони”. 14.30 Киноқиссалар. “Қалпоқ”. Бадиий фильм. 15.55 “Телегазета”. 16.05 “Сигнал”. 16.20 Болалар учун янгиликлар. 16.35 “Рост” студияси. “Мени ўзингдан кам кўрма”. 17.05 “Трансросэфир”. 17.50 Спорт кўрсатуви.

18.00 —20.20
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.20 Хонаки экран. “Санта-Барбара”. Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 253-серия. 21.10 “Мен — йўлбошчиман”. 21.30 “Ностальжи” — барча авлодлар мусиқаси”.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”. 22.25 “Кутиш зали”. 23.15 “Сайловолди марафони”. 23.45 “L-клуб”. 00.30 Криминал хабарлар экрани.

ПАЙШАНБА
9 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30 “Ассалом, Ўзбекистон!”. 6.40 “Соғлом бўлай десангиз...”. 7.00 “Ўзбекистон” ахбороти. 7.30 “Қўшиқларим — орзуларим”. 7.50 “Ғаройиб орол”. Мультфильм. 8.00 “Қувноқ болалар”. 8.15 “Конимехлик чўпон”. Телефильм. 8.30 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 8.55 “Соғлом бўлай десангиз...”.

*

9.05 “Икки дил достони”. Бадиий фильм. 10.35 Ўқув кўрсатуви. Математика. Мусбат ва манфий сонлар. Уларни кўпайтириш ва бўлиш. 11.05 “...Қирқ ҳунар ҳам оз”. 11.30 Ўқув кўрсатуви. Жугрофия. Фарғонанинг иқтисодий районы.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 “Бугун”, Ахборот кўрсатуви. 18.10 “Ёшлик” студияси. “Ғазалхон ёшлигим”. 18.55 Эълонлар. 19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 Қодир Жўрақулов куйлайди. 20.00 Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 “Ўзбекистон” ахбороти. 21.00 “Адиб табассуми”. Шароф Бошбеков. 22.00 “Ўтган кунлар”. Бадиий фильм. 23.30 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.20 Болалар учун. “Табассум”. 20.00 “Пульс”. Хабарлар. 20.15 “Тошкент оқшомлари”. 21.35 “Пульс”. Хабарлар.

“ОМАД” таништиради

21.50 Эълонлар. “Кинонигоҳ”.

“ОРБИТА IV”

5.50, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби. 5.55 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 “Тонг”. 8.00 “Сайловчи соати” (такрор). 9.00 Янгиликлар. 9.20 Мультфильм. 9.40 “Оддий Мария”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 10.30 “Ҳайвонот оламида” (сурдо таржимаси билан). 11.10 “Муваффақият”. 11.50 “Матбуот-экспресс”. 12.00 Янгиликлар. 12.20 “Эдемга қайтиш”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 13-серия. 13.10 Футбол. Чемпионлар лигаси. 14.30 Теннис. “Катта шлем” кубоги. Германиядан кўрсатилади. 15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 “Телемикст”. 16.10 “Ён дафтар” 16.15 “Тедди Ракспиннинг саргузаштлари”. Кўп серияли мультфильм премьераси. 16.40 “440 герц”. 17.20 “Муваффақият”. 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.25 “Хусусийлаштириш: кимлар манфаатдор?”. 18.45 “Ҳужжатлар ва тақдирлар”. 18.55 “Оддий Мария”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.

19.45 “Сайловчи соати”. 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 “Сайловчига сўзимиз”. 22.00 “Твин Пикс”. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 11-серия. 23.00 Футбол. Чемпионлар лигаси. 23.30 “Матбуот-экспресс”. 23.40 “1993 йил қўшиқлари”. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар. 01.35 “Бумеранг”.

“ДУБЛЬ IV”
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 “Кетдик”. 9.10 “Агар сиз...”. 9.40 “Кутиш зали”. 10.30 Тонгги концерт. 10.45 “К-2” таништиради: “Халқ фраки”. 11.40 Хонаки экран. “Санта-Барбара”. Кўп серияли бадиий телефильм. 253-серия. 12.30 “Осойишталик № 9”. 13.35 “Деҳқонларга тааллуқли масала”. 13.55 “Мегаполис”. 14.25 “Трансросэфир”. 15.10 “Оқ “Мерседес”да сайр”. М. Распутина концерти. 15.35 “Телегазета”. 15.40 “Қутқариш хизмати 911”. 16.35 Болалар учун янгиликлар. 16.50 “Рост” студияси. “Такой возраст”. Ёшлар тележурнали. 17.20 “Тилла шпора”. 17.50 “Технодром. Сайловолди марафони”.

18.00 — 20.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 Хонаки экран. “Санта-Барбара”. Кўп серияли бадиий телефильм премьераси. 254-серия. 21.20 “Ўз-ўзига режиссёр”. 21.55 Спорт кўрсатуви.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

*

22.20 “Юлдузлар билан суҳбатда”. 22.30 “Тинчлик ва уруш”. 23.05 “Сайловолди марафони”. 00.35 Криминал хабарлар экрани.

ЖУМА
10 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30 “Ассалом, Ўзбекистон!” 6.40 “Соғлом бўлай десангиз...” 7.00 “Ўзбекистон” ахбороти. 7.30 “Созимда севги васфи”. 7.50 “Чумчуқвой”. Мультфильм. 8.00 Мутахассис маслаҳати. 8.10 “Халқ куйлари”. Телефильм. 8.30 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 8.50 “Соғлом бўлай десангиз...”

*

9.00 “Одам — амфибия”. Бадиий фильм. 10.30 Ўқув кўрсатуви. Адабиёт. Ҳамид Олимжон. “Зайнаб ва Омон” достони. 11.00 “Фароғат опа”. Телефильм. 11.30 Ўқув кўрсатуви. Физика. Электромагнитизм ва унинг техникадаги аҳамияти. 12.00 “Уорлднет телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 “Бугун”. Ахборот кўрсатуви. 18.10 “Ёшлик” студияси. “Биз — истиқлол қалдирғочлари”. 18.45 Телефильм. 18.55 Эълонлар. 19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус тилида). 19.20 Эълонлар. 19.25 “Ҳуқуқий давлат сари”. 20.00 Дунё воқеалари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Эълонлар. 20.30 “Ўзбекистон” ахбороти. 21.00 “Мерос”. Заҳириддин Муҳаммад Бобур. 22.00 “Барҳаёт наволар”. Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов таваллудининг 125 йиллигига. 23.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II

19.00 “Ўзбекистон” ахбороти (рус

тилида). 19.20 "Қувноқ жилолар". 20.00 "Излаган иш топади". 20.30 "Ўзбекистон ахбороти. 21.00 "Бой ила хизматчи". Бадиий фильм (рус тилида)

"ОРБИТА IV"

5.50, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби. 5.55 Янгиликлар. 6.35 Эрталабки гимнастика. 6.45 "Тонг". 8.00 "Сайловчи соати" (такрор.). 9.00 Янгиликлар. 9.20 "Беседы" ашула ва рақс ансамбли ижро этади. 9.45 "Саёҳатчилар клуби" (сурдо таржимаси билан). 10.35 Теннис. "Катта шлем" кубоги. Германиядан кўрсатилади. 11.50 "Матбуот-экспресс". 12.00 Янгиликлар. 12.20 "Москва кўзёшларга ишонмайди". Бадиий фильм. 1 ва 2-сериялар. 14.45 Мультфильм. 15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 15.25 "Бридж". 15.50 "Бизнес-класс". 16.05 "Сен нимани танлардинг?". Болалар учун телевизион бадиий фильм. 17.20 "Музограф". 17.40 "Соло". 18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.20 "Россия сайловининг акс садоси". 18.40 "Инсон ва қонун". 19.15 "Америка М. Таратута билан". 19.45 "Сайловчи соати". 20.45 Хайрли тун, кичкинтойлар=" 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Сайловчига сўзимиз". 21.55 "Твин Пикс". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 12-серия. 22.50 "Матбуот-эспресс". 23.00 "Мўъжизалар майдони". 24.00 Янгиликлар. 00.45 "Ҳафтанинг машҳур кишиси. 01.05 Музобоз. 01.50 "Сиёсий бюро" 02.30 "Авто-шоу". 03.00 "Хит-конвейер".

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.30 Ишбилармон кишилар даври. 9.00 "Кетдик". 9.10 "Тинчлик ва уруш". 9.40 "Параллеллар". 9.55 "Трансросэфир". 10.25 "Оқ қарға". 11.10 Хонаки экран. "Санта-Барбара". Кўп серияли бадиий телефильм. 254-серия. 12.00 "Чашмалар". 12.30 "Ха-ха". Хазанов. 13.25 Мульти-пульти. 13.35 "Сайловолди марафони". 13.40 "Деҳқонларга тааллуқли масала". 14.05 Россия телевизион театри. Ж. Сименон. "Ён дафтарчадаги еттита крестча". 15.45 Жума кунлари Дисней. "Дунёдаги энг бой мушук". Бадиий фильм. 1-серия. 16.35 Болалар учун янгиликлар. 16.50 Мульти-пульти. 17.05 Ҳужжатли фильм.

*

18.00 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Театр сафари. "Ой ёруғида саҳналар". 20.45 "Конституция. Россияни қандай қилиб эпақага келтириш мумкин?". 21.50 Спорт кўрсатуви. 21.55 "Сайловолди марафони".

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.20 "Юлдузлар билан суҳбатда".

*

22.30 "Россия радиоси эфирда уч йил". 22.50 "К-2" таништиради: "Кинограф". 23.45 "Сайловолди марафони". 00.20 "Гувоҳларсиз". Бадиий фильм.

ШАНБА
11 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

6.30 "Ассалом, Ўзбекистон!" 6.40 "Соғлом бўлай десангиз..." 7.00 "Ўзбекистон" ахбороти. 7,30 "Яхши кайфият". 7.50 "Ажойиб гилам". Мультфильм. 8.00 Дунё воқеалари. 8.10 "Баҳоуддин Нақшбанд". Телефильм. 8.20 Мутахассис маслаҳати. 8.30 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 8.50 "Соғлом бўлай десангиз..."

*

9.00 Республика газеталарининг шарҳи. 9.10 "Болагинам Мио". Бадиий фильм. 10.45 Француз тили. 11.15 Болалар учун. "Ҳунардан зар унар". 11.45 "Шоҳсупа". 12.15 Араб тили. 12.45 "Оналар мактаби". 13.15 "Ёшлик" — студияси. "Фахрийлар — фахримиз". 13.45 "Армонли дунё". А. Аҳмедов.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 "Болалар меҳмонхонаси". 18.30 "Санъат олами". 19.00 "Ўзбекистон" ахбороти (рус тилида). 19.20 "Ўзбекистон бойлиги". Телефильм. 19.40 Рақслардан — қўшиқларга. 20.15 Оқшом эртаклари. 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 Республика театрларининг телевизион фестивали. Туроб Тўла. "Нодирабегим". Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқали театрининг спектакли. 22.50 "Санъат усталари". Пўлат Саидқосимов. 23.50 "Тунги ёғду". Дам олиш кинопрограммаси.

ЎзТВ II

19.00 "Ўзбекистон" ахбороти. (рус тилида). 19.20 Шарқ лирикаси. 19.45 "Ўзбекистон спорти" (рус тилида). 20.30 "Ўзбекистон" ахбороти. 21.00 "Дарвоқе..." 21.35 "Сиздан угина, биздан бугина. Бадиий фильм.

"ОРБИТА IV"

6.40, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби. 6.45 Эрталабки гимнастика. 6.55 "Матбуот-экспресс". 7.05 Ишбилармон кишининг шанба тонги. 7.50 Янгиликлар. 8.30 "Спорт-имконият". 9.00 "Марафон-15" таништиради. 9.30 "Резонанс" студияси таништиради. 10.55 Теннис. "Катта шлем" кубоги. Германиядан кўрсатилади. 11.25 "Мусиқий дўкон". 11.55 Авиакосмик салон 12.10 "Лаззат". 12.25 " "Ҳамиша сафардаги театр". В. Вульф ҳикоя қилади. 13.15 Ёдда қолган фильмлар. "Ўн иккинчи кеча". 15.00 Янгиликлар. 15.25 "Сайловчи соати". 16.55 "Пеппи — Узун пайпоқ". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьеарси. 13-серия. 17.25 "Пул ва сиёсат" Халқаро муносабатлар иқтисодёт кўзгусида. 17.55 Мультфильм. 18.10 "Қизил квадрат". 18.50 "Сизга аталган учрашув". А. Солженицин. 19.45 "Коламбия пикчерс" таништиради. "Орзу савдогарлари". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия. 20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 21.00 Янгиликлар. 21.25 "Коламбия пикчерс" таништиради. "Орзу савдогарлари". Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия. 22.15 "Бахтли тасодиф. 23.15 Матбуот-экспресс. 23.25 Телеёдномалар. 24.00 Янгиликлар. 00.50 Охирги киносеанс. Декалог-Х. Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Польша). 01.40 Теннис. Катта шлем кубоги. Германиядан кўрсатилади.

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 "730-формула". 8.55 "Мусиқий коллекция". 9.30 "Ҳали англанмаган коинот". 10.00 "Амика веритас". 11.00 "Рост" студияси. "Рухсатингиз билан таклиф этаман". 11.30 Мульти-пульти. 11.50 Такрорий фильмлар кинотеатри. "Мусиқий саргузашт" (1940 й.).

*

13.15 — 16.30
"ЎЗБЕКИСТОН" ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.15 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар". 13.25 "Дилга яқин қўшиқлар". 13.45 "Светлица польска". 14.15 "Ҳамкорлик самаралари". 15.00 "Мозийдан ёғдулар". 15.40 Шарқ тароналари. 16.15 "Бу ажиб дунё".

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.30 Жаҳоннинг машҳур цирклари. 17.30 "Квадрат илдиз остидаги чақатанга".

18.00 — 20.15
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.15 "Кузирхоним". 20.50 "Овросиё ТВ" таништиради: "Феликс Круллнинг иқрори". Бадиий фильм. 3-серия. 21.55 Спорт кўрсатуви.

22.00 Туркия телевиденнеси. Хабарлар.

*

22.20 "Юлдузлар билан суҳбатда". 22.25 "Сайловолди марафони". 22.30 "Москвадаги маҳфий учрашувлар". Ҳужжатли фильм премьераси. 23.25 "Ксюша ҳузурида". 24.00 Тунги сеанс. "Яшасин муҳаббат!". Бадиий фильм.

ЯКШАНБА
12 ДЕКАБРЬ

ЎзТВ I

7.00 "Ассалому алайкум".

*

8.00 "Маҳобҳорат". Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 44-45-сериялар. 9.30 "Фильм пойдевори". Кинокўрсатув. 10.20 "Ижод саҳифалари" Ҳайдар Муҳаммад. 11.00 Ҳинд тили. 11.30 Цирк! Цирк! Йирк! 12.15 "Қардошлик тароналари". Зайнаб Каримова куйлайди. 12.50 Футбол мавсуми якунига бағишланган бевосита мулоқот. 14.20 "Ёшлик" студияси. "Талабалар саҳнасида".

Тижорат канали:

15.10 "Наманган сув қурилиши. Чорак асрлик тўй". 15.25 "Ислоҳот одимлари".

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун, "Ўйла! Изла! Топ!". 19.00 "Ҳафтанома" (рус тилида). 19.30 "Ойнаи жаҳонда". 19.45 "Якшанба оқшомида". Мусиқий кўрсатув. 20.30 "Ҳафтонома". 21.10 "Хотира". Ўзбекистон халқ ёзувчиси Туроб Тўла таваллудининг 75 йиллигига. 22.10 "Майсаранинг иши". Бадиий фильм. 00.15 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

ЎзТВ II
"ОМАД" таништиради

17.00 "Мультфейерверк". 17.40 "Курьер". 17.50 "Мусиқий йўлка". Мусиқий кўрсатув. 18.10 "Ҳар соҳадан бир шингил". 18.20 "Совға. 18.45 Юлдузлар жилоси. 19.05 "Даракчи". 19.15 Эълонлар. 19.20 "Видео-О". 21.20 "Курьер". 21.30 "Шарқ дурдоналари". 22.00 "Даракчи". 22.10 Эълонлар. 22.15 "Видео-О".

"ОРБИТА IV"

7.55, 22.45 — Кўрсатувлар тартиби. 8.00 "Руҳни чиниқтириш". 9.00 "Паузасиз". 9.30 "Эрта саҳарлаб". 10.00 "Ҳамма уйдалигида". 10.30 "Спортлото". 10.45 "Тонг юлдузи". 11.35 "Полигон". 12.05 "Марафон-15". 12.45 Панорама. Ҳафталик халқаро кўрсатув. 13.25 "Мен — ғаёлман".

"КТВ-I" ҳамда
"Франс интернасиональ" канали таништиради:

14.00 "Француз пазандалари сизга тавсия этадилар". 14.10 "Кусто командасининг сувости одиссеяси". Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

15.00 Янгиликлар. 15.15 Эфирда — Давлатлараро "Мир" телерадиокомпанияси 15.55 "Янгра, гармонь!". 16.40 Мультфильмлар премьераси: "Каспер ва унинг дўстлари", "Ҳақиқий ажина овловчилар". 17.30 "Орзулар вокзали". Ю. Башмет. 18.25 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан). 18.40 "Нима? Қаерда? Қачон?". 19.45 "Россия Конситуцияси". Янги сиёсий йилнинг кутиб олиниши. 20.00 Катталар учун мультфильм. 20.15 Телеэкранда биринчи марта. "Чича". Бадиий фильм ("Ленфильм"). 22.00 "Якшанба". Ахборот-публицистик кўрсатуви. 22.55 Футбол. Қитъалараро кубок. "Милан" (Италия) — "Сан-Паулу" (Бразилия). Япониядан кўрсатилади. Танаффус пайтида (23.45) — Янгиликлар.

"ДУБЛЬ IV"
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.25 "Хайрли тонг!". 8.55 "Калит" кўрсатуви. "Шоҳона сафар". 9-қисм. 9.25 "Қарама-қаршиликлар". 10.00 "Ати-бати...". 10.30 "Рост" студияси. 11.00 Кундузги сеанс. "Қароқчи чоллар". Бадиий фильм. 12.40 "М-трест".

*

13.05 — 16.15
"ЎЗБЕКИСТОН" ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

13.05 "Мамлакатлар, воқеалар, одамлар". 13.15 "Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида". 13.40 "Умид" (уйғур тилида). 14.15 "Истеъдод". Халқаро танлов ғолиби Гулнора Алимова (фортепьяно). 14.50 "Безнен мирас" (татар тилида). 15.30 "Рангингамон (тожик тилида). 16.05 "Бу ажиб дунё".

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.15 Мульти-пульти. 16.35 Диснейнинг сеҳрли олами. "Винни-Пухнинг янги саргузаштлари", "Қора плашч". 17.40 "Ҳар бир кун байрам". 17.50 Спорт кўрсатуви.

*

18.00 — 20.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 Телеэкранда — премьера. "Лох — сувлар ҳукмдори". Бадиий фильм.

*

22.00 Туркия телевидениеси. Хабарлар.

22.20 "Фильмлар премьераси". 22.35 "Кечки салон". 00.15 "Орган, баян ва фантазия". 00.45 "Сигнал".

("Тошкентдан гапирамиз ва кўрсатамиз" дастуридан олинди.))

ҲАҚЛИ ЖАЗОДАН ҚУТУЛИШ ҚИЙИН

(Боши 1-бетда).

Уларда сув қоғоздаги белгиларнинг мавжуд эмаслиги, бўёғи намланганда чаплашиб кетиши, ультрабинафша нурлар таъсирида эса ёрқин ҳаво ранг бўлиб нурланиши бу қалбаки пулларнинг энг муҳим белгилари эди. Ана шу пулларни тарқатгани учун МДҲ мамлакатлари ички ишлар идоралари томонидан Чечен республикасининг 30 га яқин фуқароси қамоққа олинган.

5 минг сўмлик пуллар фотомеханик қолиплардан офсет босма усулида ҳам тайёрланган. Бу қалбаки пуллар қуйидаги фарқловчи белгиларга эга. Уларнинг ҳаммасида биргина АВ серияси кўрсатилган, сув қоғоздаги белгилари бутунлай йўқ ёки сезилар-сезилмас кўринади, охирги рақамлар, одатда, муайян термадаги рақамлар билан қўшилиб кетган, ультрабинафша нурларда қалбаки пул бир текисда нурланади, олд томонида, оппоқ фондаги тўпбарггулсимон нақш нуқта шаклида ишланган. МДҲ мамлакатларида ана шундай қалбаки пуллар тарқатгани учун Озарбайжон Республикасининг 20 га яқин фуқароси қамоққа олинди.

Мавжуд маълумотларга қараганда, уюшган жиноятчилар гуруҳлари Кавказорти республикаларида иш олиб бормоқда, бу гуруҳларнинг аъзолари қалбаки пуллар ясашни йўлга қўйиб, уларни МДҲ мамлакатларига кўп миқдорда келтирмоқдалар.

— Бугунги кунда юзага келган вазият ҳақида нима дея оласиз?

— Шу йилнинг бошларидан буён республика худудида қалбаки пулларни аниқлашнинг 120 факти рўйхатга олинди. Тўқсон фоиз қалбаки пулларнинг пул айланишига қўшилишининг олди оллинди. Ҳозирги кунгача мусодара қилинган қалбаки пулларнинг умумий йиғиндиси 180 миллион сўмдан ошиб кетди. Йилнинг бошларида қалбаки бир минг ва беш минг сўмлилар онда-сонда учраган бўлса, йил ўрталарига келиб қалбаки 10 минг сўмликлар, сентябрь-октябрдан эса 50 минг сўмликлар пайдо бўлди.

Ходимларимиз қалбаки пул тарқатувчи бир нечта уюшган жиноятчи гуруҳларни қўлга олдилар.

Тошкентда Бозорбой Б., Раҳим Н., Акбар Н.лар қамоққа олинди, улардан бири пойтахтда яшарди, иккитаси эса Жиззахда. Тинтув вақтида улардан жами 33720 минг сўмлик қалбаки пуллар топилди.

Навоийда Самарқанд вилоятининг Нарпай туманида яшовчи Эсон Ш. қўлга олинди, ундан қалбаки 5 минг сўмликлардан иборат 80 минг сўм мусодара қилинди.

Андижонда эса Чечен республикаси ва Москва вилоятида яшовчи Хусаин А., Адам Т., Анвар А., шунингдек уларнинг андижонлик гумашталари қўлга олинди, улардан 114 миллион сўмлик 5 мингталик қалбаки пуллар мусодара қилинди.

Кўпайтирувчи техникада тайёрланган бу қалбаки пулларнинг асосий фарқловчи белгилари: уларда тасвирлар хира, сув қоғоздаги белгилари йўқ, бунинг устига оддий оқ қоғозга босилган.

Тилга олинган фактларнинг ҳаммаси бўйича жиноий иш қўлғатилди.

— Республика ички ишлар идоралари қалбаки пулларни тарқатиш ва пул айланишига қўшилиб кетишига қарши қандай кураш олиб бормоқдалар?

— Аввало катта профилактика ишини олиб бораяпмиз. Барча ички ишлар идоралари ва бўлинмаларининг ходимларига қалбаки пулларнинг ажралиб турувчи белгилари ҳақида батафсил тушунтиряпмиз, уларга қалбаки пулларни ишлатиш фактларининг олдини олиш, ана шундай жиноий фаолиятга дахлдор кишиларни аниқлаш борасида зудлик билан тегишли чоралар кўриш топширилмоқда. Бундан ташқари, аҳолидан пул қабул қилинадиган банк тизими, савдо ва маиший хизмат кўрсатиш соҳаси, авиа ва темир йўл кассалари, тижорат тузилмалари ва бошқа муассасаларнинг ходимларига ҳам тегишли йўриқномалар берилмоқда.

— Айтилган гаплардан шундай хулосага келиш мумкин, қалбаки пул ясовчилар бугунги кунда энг замонавий техника воситаларидан фойдаланмоқдалар, оддий фуқароларнинг ҳақиқий пул билан қалбаки пулни фарқлашлари жуда мушкул бўлиб қолган. Қалбаки пулларнинг ўзига хос белгиларини батафсилроқ шарҳлаб берсангиз.

— Ҳозирги пайтда республикамиз ва МДҲ мамлакатларининг пул муомаласида бўлган қалбаки қоғоз пулларнинг асосий тафовут қилувчи белгилари қуйидагилардан иборат. Биринчидан, уларда сув қоғоздаги белгилар мавжуд эмас, пулни ёруғга солиб қараганда бу нарса яққол кўринади. Ҳақиқий беш минг сўмликларда бутун сатҳида юлдузча кўринишида, ўн минг ва эллик минг сўмликларда — Кремль меъморий мажмуи тасвирлари кўринишида сув қоғоздаги белгилар мавжуд. Иккинчидан, улар оддий оқ қоғозга босилган, пулнинг махсус қоғози эса ғижимлаганда ўзига хос овозда шитирлайди. Учинчидан, қалбаки пуллар бўёғи намланганда чаплашади. Яна бир жиҳат бор. Агар ҳақиқийлиги хусусида сизда шубҳа туғдирадиган бир нечта пул қўлингизга тушиб қолса, уларнинг серия ва номерларини албатта текшириб чиқинг. Кўпинча уларнинг серия ва номерлари бир хил бўлиб чиқади.

Ана шу асосий фарқловчи белгиларга эътибор бериш ноқулай аҳволга тушиб қолишингизнинг олдини олишда ёрдам беради.

Газетхонларнинг эътиборини яна бир жиҳатга қаратмоқчи эдим. Аксарият фуқароларимизда қалбаки

пулларга ҳеч қачон ишимиз тушмайди, улар бизни четлаб ўтади деган фикр ҳосил бўлиб қолган. Бизнинг кундалик фаолиятимиз, афсуски, бунинг нотўғри фикр эканлигидан далолат бермоқда, зеро фактлардан кўз юмиб бўлмайди. Шунинг учун ҳаммадан илтимос қиламиз: қалбаки пулни ёки уни тарқатаётган ёхуд ясаётган шахсларни учратган тақдирингизда дарҳол 02 телефони орқали ички ишлар идораларига хабар беринг.

Яна бир гап. Кейинги вақтда четдан келиб қалбаки пул тарқатувчиларга, уларни иқтисодиётни қўпорувчилар деб аташ лозим, маълум ҳақ эвазига шу ерлик кишилар ёрдам кўрсатаётган ҳолларга тўқнаш келмоқдамиз. Бундай гумашталик Жиноят мажмуасида жуда аниқ қилиб баҳолангани ва бундай жиноий фаолият учун ғоятда қаттиқ жазо белгиланганини эслатиб ўтиш, менимча, ортиқчалик қилмайди — зеро сўз давлат манфаатлари хусусида бормоқда. Бу хил жиноятчиларга ёрдам бериш республикамизга, унинг халқига, ҳаммамизга салмоқли иқтисодий зарар етказади. Охир-оқибатда, бутун масъулиятни зиммамга олиб айта оламанки, қалбаки пул ясовчилар ва уларнинг шериклари эртами-кечми ички ишлар идоралари ходимларининг эътиборига дуч келади ва ҳаққоний жазодан қутулиб кета олмайдилар.

Суҳбатдош: А. ВОРГУДЯЕВ.

Суратларда: милиция ходимлари томонидан Тошкент аэропортида йўловчиларнинг биридан мусодара қилинган 50 минг сўмлик қалбаки пуллар ва ҳужжатлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СУДИ ПЛЕНУМИНИНГ

ҚАРОРИ

РЕСПУБЛИКАДАН ТАШҚАРИГА ТОВАР-МОДДИЙ БОЙЛИКЛАРНИ ОЛИБ ЧИҚИШ ВА РЕСПУБЛИКАГА НАҚД РУБЛЛАРНИ ОЛИБ КЕЛИШ ТАРТИБЛАРИНИ БЕЛГИЛОВЧИ ҚОНУНЛАРНИ ҚЎЛЛАШ ТЎҒРИСИДА

Пленум пул ислоҳоти амалга оширилаётган шароитда республика ҳудудига 1961-1992 йиллар нусхасидаги нақд рублларни ғайриқонуний равишда олиб келиш, товар-моддий бойликларни четга олиб чиқиш тартибларини бузиш жамият учун катта хавф туғдиришини, иқтисодиётга ва фуқароларнинг манфаатларига жиддий зарар етказишни таъкидлайди.

Суд амалиётини ўрганиш тергов органлари ва судлар кўп ҳолларда қайд этилган ҳуқуқбузарликлар учун жавобгарликни назарда тутувчи амалдаги қонунларни тўла равишда қўлламаётганини кўрсатди. Кўпинча ана шундай жиноий ишларнинг ташкилотчилари, ёрдамчилари, уларга имконият яратиб берган, божхона чегараси орқали нақд рублларни, наркотик воситаларни, қуролларни олиб келишнинг, товар-моддий бойликлар четга олиб чиқиб кетилишининг олдини олиш чорасини кўрмаган мансабдор шахслар жазоланмасдан қолмоқда. Иш ва материалларни кўриб чиқишда сансоларликка йўл қўйиш, айбдорларга нисбатан асоссиз равишда енгил жазо тайинлаш ҳоллари ҳам мавжуд. Пленум **қарор қилади:**

1. Судларга Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 12 ноябрдаги 550-сон "Ўзбекистон Республикаси ҳудудида баравар тўлов воситаси сифатида "сўм-купонлар"ни муомалага киритиш тўғрисида"га қарорига мувофиқ 1961-1992 йиллар нусхасидаги нақд рублларни Ўзбекистон Республикаси ҳудудига олиб келиш тақиқлангани тушунтирилсин. Ушбу норматив актни бузишни валюта операциялари тўғрисидаги қоидаларни бузиш деб баҳолаш ва Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 78-1-моддаси билан квалификациялаш лозим.

Шу қарор билан нақд рублларнинг муомалада бўлиш ва уни фуқаролардан қабул қилиш тартиби белгиланган. Банк муассасалари, савдо, корхона ва ташкилот ходимлари томонидан бу тартибларни бузишни ҳам Жиноят кодексининг қайд этилган моддасига биноан, зарур ҳолларда мансабдор шахс томонидан ўзининг хизмат мансабини суиистеъмол қилиш деб баҳолаш керак.

Ушбу туркумдаги ишларни кўришда судлар айбдор мансабдор шахсларни товар-моддий бойликларни тасарруф қилиш билан боғлиқ мансабни эгаллаш ҳуқуқидан маҳрум этиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилиши шарт.

2. Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 179-2-моддаси товар-моддий бойликларни республикадан олиб чиқиш борасида белгиланган тартибни бузганлик учун татбиқ этилиши тушунтирилсин.

Товар-моддий бойликларни Ўзбекистон Республикасидан ташқарига олиб чиқиш тартиби тегишли ҳукумат қарорлари ва божхона қоидалари билан ўрнатилади. Шу сабабли тергов органлари ва судлар ҳар бир иш бўйича маҳсулотларни четга олиб чиқишнинг қайси қоидаси бузилганини аниқлашлари лозим.

Жиноят-процессуал қонунларга мувофиқ тергов органлари ғайриқонуний равишда олиб чиқиб кетилаётган товар-моддий бойликлар олинган манбаларни ва қандай мақсадда олинганини синчиклаб текшириб аниқлашлари шарт. Агарда бу бойликлар талон-торож қилиш натижасида ёки бошқа жиноий йўл билан олинган ёинки товарлар келажакда чайқовчилик қилиш мақсадида олинган бўлса, айбдор шахсларнинг ҳаракатларини 179-2-модда ва Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг тегишли моддалари йиғиндиси билан баҳолаш лозим.

3. Товар-моддий бойликларни республикадан ташқарига олиб чиқиш тартибларини бузиш тўғрисидаги ишларни тергов қилишда ва судда кўришда бундай ҳуқуқбузарликларни содир этишда алоқаси бўлган барча шахсларни аниқлаш зарур. Жиноятларга йўл қўйган, шунингдек уларнинг олдини олиш чораларини кўрмаган мансабдор шахслар хизмат мансабини суиистеъмол қилганлик ёки хизматга совуққонлик билан қараганлик учун жавобгарликка тортилиши керак. Товар-моддий бойликларни республикадан ташқарига ғайриқонуний равишда олиб чиқиб кетилаётганини билгани ҳолда транспорт воситаси билан таъминлаган мансабдор шахснинг ҳаракатлари шу жиноятда иштирокчи тариқасида баҳоланиши лозим.

Маҳсулотларни ғайриқонуний равишда республикадан ташқарига олиб чиқишда фойдаланилган фуқароларнинг транспорт воситалари жиноят қуроли сифатида мусодара қилиниши керак.

4. Ўзбекистон Республикасининг Божхона қонуни қабул қилингунга қадар республикага товар-моддий бойликларни ва пул маблағларини олиб келиш ва олиб чиқиш тартибларини белгиловчи Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1992 йил 10 августдаги "Ўзбекистон Республикаси давлат божхона қўмитасини ташкил этиш тўғрисида"ги, "Ўзбекистон Республикасида ташқи иқтисодий фаолиятни рағбатлантириш, хорижий сармояларни жалб этиш ва ҳимоя қилиш чоралари тўғрисида" 1992 йил 24 июлда қабул қилинган Фармонларига, Вазирлар Маҳкамасининг қарор ва фармойишларига, маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодексга амал қилиш лозимлиги судларга тушунтирилсин.

СССР божхона кодекси ва "Божхона тарифлари тўғрисида"ги СССР қонуни қоидаларининг Ўзбекистон Республикаси қонунларига зид бўлмаган қисмлари судлар томонидан қўлланилиши мумкин.

5. Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекснинг 233-1, 244-моддаларига мувофиқ, 166-2-моддада (товар-моддий бойликларни олиб чиқиб кетишнинг белгиланган тартибини бузиш) ва 209-моддада (божхона қоидаларини бузиш) назарда тутилган маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишлар, бу ҳуқуқбузарлик фуқаро ёки юридик шахс томонидан бузилганидан қатъи назар, божхона органлари томонидан кўрилади.

Шу муносабат билан корхона, муассаса ёки ташкилот томонидан содир қилингани қайд этилган ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги маъмурий ишлар судларга тегишли эмас ва божхона органлари томонидан кўрилиши лозим. СССР божхона кодексининг 118-моддаси, бу ҳолатда Ўзбекистон Республикаси Қонунларига зид бўлгани сабабли қўлланилмайди.

6. Республика ҳудудига 1961-1992 йиллар нусхасидаги нақд рубль пул намуналарини ғайриқонуний равишда олиб келиш, товар-моддий бойликларни четга олиб чиқиш катта хавф туғдиришини эътиборга олиб, судлар бу ҳуқуқбузарликлар ташкилотчиларига ва уларнинг ашаддий иштирокчиларига қонунда назарда тутилган қатъий жазо чораларини қўллашни таъминлашлари керак.

7. Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят судлари, Тошкент шаҳар суди тегишли суд назоратини таъминлаши, ушбу тоифадаги ишлар бўйича суд амалиётини доимий равишда таҳлил этиши, йўл қўйилаётган камчиликларнинг олдини олиш чораларини кўриши шарт.

Ўзбекистон Республикаси
Олий суди раиси
У. МИНГБОЕВ.

Пленум котиби,
Ўзбекистон Республикаси
Олий судининг аъзоси
Й. ТУРСУНБОЕВ.

ДЎСТМИДИ, ДУШМАНМИДИ?..

Худойқул Жўраев Қамаши тумани ишлаб чиқариш ва қурилиш участкасида ишларди. Нима бўлдию, у ўзининг мактабда ўн йил бирга ўқиган синфдоши Ғафур Диёровнинг уйига бир эмас, икки марта ўғирликка тушди. Дастлаб дўстининг уйига дераза орқали кириб, ўн беш шиша арок ва виноларни ўмариб кетди. Ўлжасини жиғилдонига уриб юраверди.

Биринчи ўғирлик силлиқ кечганидан руҳланган Худойқул яна фурсатни бой бермади. Дўстининг уйида йўқлигидан фойдаланиб, ниятини амалга оширди. Бу гал гилам ва қимматбаҳо нарсаларини ўғирлаб кетди.

Бу ҳақда туман ИИБга хабар қилинди. Тезкор вакил Тоир Фармонов терговчи Ҳ. Узоқов билан биргаликда жиноят ишини пухта ўрганиб, қидирув ишларини олиб борди. Гумондор сифатида Ҳ. Жўраев ИИБга келтирилди. Тажрибали ходим Тоир Фармоновнинг саъй-ҳаракатлари зое кетмади. Ўғри қилмишига иқрор бўлди. Дўстига 193 минг 335 сўмлик моддий зарар етказган Худойқул Жўраев қилмишига яраша жазо олди. Ўғрининг мол-мулки мусодара қилиниб, етказилган зарар эгасига ундириб берилди. Ўзи эса 5 йил панжара ортида ўтирадиган бўлди.

Ҳазратқул ҚУДРАТОВ.

Элликқалъа тумани ИИБ ходимлари жиноятчиликка қарши кураш ва аҳоли осойишталигини сақлаш йўлида самарали иш олиб бормоқдалар. Натижада яқинда кўп йиллардан бери фуқаролар тинчлигини бузиб келган катта бир жиноятчилар гуруҳи қўлга олинди.

Суратда (чапдан): туман ИИБ бошлиғининг биринчи муовини, милиция майори Мақсудбек Жумамуродов, ИИБ бошлиғи, милиция подполковниги Жамолиддин Раҳимов, ИЖК катта нозири, милиция катта лейтенанти Мирали Сержонов ва катта терговчи, милиция майори Бахтиёр Отажоновлар келгуси режалар ҳақида суҳбатлашмоқдалар.

Саъдулла БОБО олган сурат.

Осойишталикни сақлаш ишончли қўлларда

"ПОСТДА" — НА ПОСТУ" ДАВРА СТОЛИ АТРОФИДА СУҲБАТ

Алишер КАЗАКОВ,
— Тошкент шаҳар ИИББ Жамоат тартибини сақлаш бошқармаси бошлиғи муовини, милиция подполковниги:

— Тошкент шаҳар ИИББ Жамоат тартибини сақлаш бошқармаси ва унинг бўлинмаларининг бугунги ташкилотчилик иши бевосита туман ИИБларида хизмат фаолиятини такомиллаштиришга, кўчаларда энг кўп тарқалган ҳуқуқ бузишларга қарши курашнинг янгича шакл ва усулларидан фойдаланишга қаратилган.

Тошкент шаҳар ички ишлар бўлинма ва идораларининг жамоат тартибини сақлаш борасидаги фаолияти ягона жойлашув тизимида куч ва воситалардан яхлит фойдаланиш усули бўйича ташкил этилган.

Жамоат тартибини муҳофаза қилишга йўналтирилган барча кучларнинг ўзаро ҳамкорлигини таъминлаш натижасида жамоат жойларида содир этилган жиноятлар сони шу йилнинг 10 ойи мобайнида ўтган йилгига нисбатан 10,6 фоиз, кўчаларда — 18,1 фоиз камайишига эришилди.

Сафдаги бўлинмалар командирлари ва уларнинг ўринбосарлари милиционерлар билан якка тартибда тарбия иши олиб боришнинг аҳволи устидан масъулиятини ошириш учун чоралар кўрилди, қонун бузишнинг ҳар бир ҳодисаси бўлинмалар йиғилишларида муҳокама қилинади. Ўртоқлик судлари, аълочилар кенгашларининг тарбиявий роли оширилмоқда, хизматга янги келган милиционерларнинг ҳар бирига мураббийлар биркитилган.

Шахсий таркибга йўриқномалар бериш ва тақсимларда албатта ЖҚБ, ИЖК, ДАН ва бошқа хизматлар раҳбарлари, ИИББ штаби бошлиқлари иштирок этадилар. Уларнинг ҳар бири ўз хизмати йўналиши ва ўзаро ҳамкорликни ташкил этиш масалалари бўйича қисқа ахборот беради.

Йўриқномалар беришни тўғри ташкил этиш милиционерлар томонидан жамоат тартибини муҳофаза қилиш ва жиноятчиликка қарши курашда муҳим воситадир. Шунингдек, бу тадбирнинг намунали ўтказилиши милиционерларнинг касбий маҳоратини такомиллаштиришда, юксак ҳушёрлик кўрсатиб, хизмат бурчини бажаришга масъулият билан ёндашишларида муҳим аҳамиятга эгадир. Бундан ташқари бўлинма шахсий таркибининг жанговар хизмат, махсус тайёргарлик даражасини ошириш учун ҳар куни спорт майдонида машқлар уюштирилади. Ҳар ойда умумий қўшма тактик машғулот ўтказилади.

Ўқув вақтининг катта қисми амалий машғулотларга ажратилган. Уларда амалий кўникмалар ҳосил қилинади, ҳуқуқ бузишларга барҳам бериш, жиноятчиларни ушлаш, махсус воситаларни қўллаш, шунингдек, ўта мушкул шароитларда ҳаракат қилиш учун руҳий тайёргарлик кўриш усуллари ўрганилади.

Бундан асосий мақсад — юртимиз осойишталигини сақлашдан иборат. Ҳозирги иқтисодий танглик шароитида яна нималар қилсак, ҳуқуқ бузишларга чек қўйилади, қандай қилсак, жиноятчиликнинг олдини олиш мумкин?

Бугун биз сизлар билан ана шу муҳим масалалар хусусида гаплашиб олишимиз керак.

Илҳом ДАДАХОНОВ,
ППХ бўлинмаси сардори, милиция майори:

— Пост-патруль хизмати милиционерлари шаҳримизда ўтказилаётган "Комплекс", "Тун", "Ҳашар", "Таран" ва "Дайди" каби қатор тадбирларда фаол қатнашиб, бир неча оғир жиноятларни очиш ва уларнинг олдини олиш ишида иштирок этмоқда.

Ўтган ўн ой мобайнида шахсий таркибимиз томонидан 800 дан ортиқ жиноят очилиб, 57 мингдан зиёд

Бобур таваллудининг 510 йиллигига

“Айш ила тутмоқ керак“

Буюк истеъдод соҳиби Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг 510 йиллик санаи муборагги муносабати билан мустақил юртимизда қатор хайрли тадбирлар бўлиб ўтмоқда. Шулардан бири таниқли адиб Пиримқул Қодиров асари асосида суратга олинган “Бобур“ видеофильмидир. Унинг таърифига қалам ожиз. Гоҳ ғолиб, гоҳ мағлуб, гоҳ азиз, гоҳи нотавон тақдир!.. Айниқса, Шайбонийхондан енгилиб, тўнғич фарзандини тупроққа қўйиб, суюкли эгачисидан ажралиб икки дунёси қоронғу бўлган Бобурни ўз рафиқаси ва хон тоғаси ҳам беҳурмат қилишлари ҳақидаги саҳна ўта таъсирли. Шу саҳнани кўрар эканман Бобур ғазалидан бир матлаъ (биринчи байт) ёдимга келди:

Ўзни, кўнгил, айш ила тутмоқ керак,
Бизни унутқонни унутмоқ керак!

Дарҳақиқат, хушнуд онларда ҳамдаму мусибат чоғида оёқ билан туртувчи кимсадан, у ҳар қанча азиз бўлса-да, кўнгил узмоқ зарур. Бобур ғазалиёти жамланган рисолани олиб, ўша ғазални изладим. Ниятим — баҳоли қудрат мухаммас боғлаш бўлди. Шунингдек, “Бобур“ видеофильми таъсирида яна бир ғазал ва бош роль ижрочиси М. Абдуқундузов маҳоратига таҳсин сифатида олти мисра шеър ҳам битгандим. Шуларни улуғ аждодимизнинг 510 йиллигига бахш этмоқчиман. Зеро, ўзбек халқи ҳар доим тўйга тўёна билан борган.

БОБУР ҒАЗАЛИГА МУХАММАС

Келса не андуҳ, ани бутмоқ керак,
Ғам ўтидин танни совутмоқ керак,
Даҳр ғамидин қўл ювиб ўтмоқ керак,
Ўзни, кўнгил, айшила тутмоқ керак,
Бизни унутқонни унутмоқ керак.

Неча дилдор илкига чолғу бериб,
Дилға майдин кўзалаб дору бериб,
Кўзга мастлиғ расмидин уйқу бериб,
Айшу тараб гулбуниға сув бериб,
Ғусса ниҳолини қурутмоқ керак.

Сенсизин ҳам дийдаси нам кўп турур,
Озурдаю рўшноси кам кўп турур,
Қайға борма дард-алам жам, кўп турур,
Ҳар нимага ғам ема, ғам кўп турур,
Айш била ўзни овутмоқ керак.

Кечгил, эй, бу алам ғамидин кўнгул,
Ҳам мулку кишвар мотамидин кўнгул,
Топ мақсуд бир чирой шамидин кўнгул,
Тийра дурур зуҳд дамидин кўнгул,
Ишқ ўти бирла ёрутмоқ керак.

Дил муродин ҳосил айла, базм тузгил,
Чолиб сетор, юз янглиғ қадаҳ сунгил,
Умр — фоний, ўтар боис ғамни қувгил,
Қўйма машаққатаро, Бобур, кўнгил,
Ўзни фароғат била тутмоқ керак.

ҚОЛМАДИ

“Чархнинг мен кўрмаган жабру жафоси қолдиму,
Хаста кўнгил чекмаган дарду балоси қолдиму?”

БОБУР

Не ҳабибу, не санам, кўнгул навоси қолмади,
Ғам чекиб, ташвиш кўриб, ҳеч муддаоси қолмади.

Кўргазиб лутфу карам, топдим маломат оқибат,
Мен эшитган ваъдаларнинг ҳам вафоси қолмади.

Дўсту ёрлик билдириб юрган унутди барчаси,
Кўзларимнинг оқи қолди, лек қароси қолмади.

Сокини майхона бўлдим олам элидин қочиб,
Оҳки, ортимдин маломат-дийдиёси қолмади.

Кимга айтиб, кимга йиғлай лавҳи тақдиримни мен,
”Чархнинг мен кўрмаган жабру жафоси қолмади”.

Мен билмағон шеваси қолди савобнинг, Дилмурод,
Чархи дуннинг мен қилмағон ҳеч хатоси қолмади!

* * *

(“Бобур“ видеофильмида Бобур сиймосини яратган М. Абдуқундузовга)

Садоқат шеваси қолмағон элдин
Ҳинд сори бош олиб кетар Бобур — Сиз!
Қай ерға етса-да, Ватан дардинда
Қайғуриб, эл ёдин этар Бобур — Сиз!
Ким улус ғамин ер, унутмас халқи,
Шояд Сиз ҳам Бобур киби қолурсиз!

Дилмурод САЙЙИД.

(Воқеий ҳикоя)

Раҳмонжонни кичкиналигидан дадаси ва аяси суйиб тойчоғим деб эркалашарди. У Инобатхон аянинг яккаю ёлғиз фарзанди эди. Агар раҳматлик эри ҳалок бўлмаганда аяси Раҳмонжонга ширин-шакар укалар туғиб берармиди.

Раҳмонжон Инобатхон учун эридан ёдгорлик. Инобатхон Раҳмонжонга бутун меҳрини бериб катта қилди, ниҳоят, Раҳмонжон шеркелбат йигит бўлиб ўсди. Худди отасининг ўзи. Бир сўзлилиги ҳам отасини эслатади. Ая ҳар куни ўғлини ишга кузатаркан, худодан боласининг бахтини тиларди, эрта оламдан ўтган эрининг умрини ҳам ўғлига тиларди. У ўтмишини, ўша кунларни хотирларди.

... Ая уйининг тўрида осиғлиқ кулиб турган Ботиржон суратига узоқ-узоқ тикилар, улар сўзсиз гаплашардилар. Шундай дамларда кичик Раҳмонжон:

— Аяжон, нега дадамга узоқ қараяпсиз? — дерди.

— Даданг билан гаплашаяпмиз, болам. Даданг: Раҳмонтой катта бўлиб қолибди, яхши бола бўлибди, деяпти.

— Мен эшитмаяпманку, аяжон?

— У қулоғимга шивирлаяпти-да.

— ...

Инобатхоннинг кўз ўнгида ўша машъум кунлар гавдаланарди... дим палата... бутун вужуди аланга ичида инграётган Ботиржон... У пахмоқ сочларига лента боғлаб олган оппоққина, дўмбоқ қизалоқни эслади. Ўшанда қизча палатага бир даста гул кўтариб кириб келганда чучук тили билан “Ашшомайкум, бу, мен, шижжи кўйгани кейдим“ деганди.

Ботиржон шу қизчани ёнғиндан қутқариб қоламан деб шу кўйга тушганди.

... Қизчанинг онаси нон олгани чиқиб кетганда, у қўғирчоғига ош пиширмоқчи бўлиб гугурт чаққан, олов гилам устига тушиб ёна бошлайди. Қизчанинг онаси уйга қайтганида хонадонда аланга ловилларди, у одамларни ёрдамга чақиради, ўт ўчирувчилар етиб келади. Улар орасида Ботиржон ҳам бор эди. Ўшанда ёниб турган аланга ичига киришга тўғри келганди. Йўқса, ёнгин ичида қолган қиз... У чаққонлик билан ичкарига кириб, холодильник ичида яшириниб додлаётган қизчани бағрига босганича ташқарига олиб чиқади. Аммо Ботиржоннинг қора жингалак сочлари темир қалпоқ ичида жизғинак бўлиб кетган, оёқларига илашган олов устига ўрмаларди. Унинг бағридан қизчани олишганда, Ботиржон ҳушидан кетади. Уни дарҳол касалхонага келтиришади. Аммо... Инобатхон ўша қизчанинг исмини эслаб қолганди. Наргиза! Ҳа, Наргиза эди унинг исми. Ҳозир у катта қиз бўлиб қолгандир...

Бу воқеага ҳам ўн беш йилдан ошди.

Раҳмонжон мард йигит бўлиб ўсди. У отаси изидан борди, ўт ўчирувчиликка ишга кирди. Бир пайтлар отаси ишлаган жойда у ҳам ишлаяпти. Иккинчи қаватдаги кенг хонада бешта сурат бор. Шулар орасидан дадасининг сурати ҳам ўрин олган. Раҳмонжон тез-тез қаҳрамон дадасининг суратига боқади. Гўё дадаси унга қараб “онангни эҳтиёт қил, ўғлим“, деяётгандек бўларди.

Раҳмонжон ўз ишини яхши билади, жамоа орасида ҳам ҳурмати баланд. Топшириқларни бекаму кўст бажаради. Онаси ҳам ўғлидан хурсанд. Раҳмонжон фақат навбатчилик куни онасини ёлғиз қолдиришга мажбур бўлади.

Ўшандай навбатчилик кунларининг бири. Иккинчи май эди ўша кун. Инобатхон совуқ хабар эшитди. Ўғли Раҳмонжон касалхонага тушибди. Бу гапни эшитиб, она яланғбош шифохонага югурди. Не кўз билан кўрсинки, эри ҳаёт билан видолашган ўша палатада ўғли ётарди. Унинг ҳамма ёғи оқ дока билан ўралган, уни таниб бўлмасди.

— Э, худойим, бу не кўргулик — дея йиғлаб юборди она, — жон болам, той болам, Раҳмонтойим...

Раҳмонжон она сўзларини эшитиб, кўзини очди:

— Менга ҳеч нарса бўлгани йўқ, аяжон, йиғламанг.

Йўқ. Она кўз ёшларини тўхтатолмади.

— Э, воҳ, отанг қақшагани етмасмиди, болам...

Кунлар ўтди. Она ўғлининг ёнидан бир қадам ҳам жилмади, ўғли тузалгунча у билан бирга бўлди. Раҳмонжоннинг ҳолидан ҳамкасблари, дўстлари келиб хабар олиб туришди. Бир куни палата эшиги очилиб, келишган бир қиз кириб келди. Қиз ая билан саломлашгач:

— Раҳмон ака, тузукмисиз? — дея ўғли ёнига келди.

— Наргиза, сиз қаёқдан билдингиз? — сўради паст оҳангда Раҳмонжон.

— Ўртоғингиз Жамшид акадан билдим.

— Ая, бу Наргиза! — онасига таништирган бўлди Раҳмонжон.

Она бир зум қизга термулди.

Наҳотки, бу ўша... эри қутқариб қолган қизалоқ бўлса?! Инобатхон қизни бағрига босганича йиғлаб юборди...

Раҳбархон ФАЙЗИЕВА,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси.

фуқаролар маъмурий ҳуқуқбузарлиги учун жойлардаги туман ИИБларига топширилди.

Бундай ижобий натижаларга эришишда Тошкент шаҳар ИИББ бошлиғи, милиция генерал-майори К. Қ. Ғафуров, унинг хизмат бўйича ўринбосари — милиция подполковниги Ш. М. Расулов ва Жамоат тартибини сақлаш бошқармасининг бошлиғи, милиция майори Ж. Б. Субановларнинг хизматлари катта бўляпти. Улар бўлинмамиз милиция ходимларининг турмуш тарзлари, ишдаги қийинчилик ва муаммолар билан доимо қизиқиб келадилар, зарур бўлса керакли ёрдамларини аямайдилар. Гапимнинг исботи учун мисолларга мурожаат қилмоқчиман. Шу йилнинг ўзида бўлинмамизга ИИББ томонидан Жанубий Кореяда ишлаб чиқарилган иккита “Тико“ енгил автоулови, “ВАЗ-21063“ русумли тўртта енгил автоулов ва Туркияда ишлаб чиқарилган ўн бешта “Догон“ русумли енгил автоуловлар ажратилди.

Шуни алоҳида таъкидлаб ўтиш жоизки, хизматимизда ўзига яраша ҳал этилиши лозим бўлган муҳим муаммолар ҳам мавжуд. Собиқ Иттифоқнинг бўлиниб кетиши оқибатида шахсий таркибни кийим-бош билан таъминлаш қийинлашганлиги, алоқа воситалари ва автоуловларга эҳтиёт қисмларнинг етишмаслиги ишимизда баъзи қийинчиликларни туғдирмоқда. Лекин шунга қарамай ИИББнинг таъминот бўлими ходимлари имкон қадар ёрдамни аямаяптилар.

Бўлинмамизнинг шахсий таркиби шаҳримизнинг ҳамма туманларида жамоат тартибини сақлаш учун кечаю кундуз хизмат бурчларини адо этмоқда. Ҳозирда шахсий таркибимиз асосини ёшлар ташкил этади. Уларнинг ҳар томонлама баркамол бўлиб етишишида ички ишлар идораларида узоқ йиллардан бери ишлаб келаётган ходимларимизнинг иш тажрибалари асқотмоқда.

Ашрафхўжа САИДХЎЖАЕВ,
взвод сардорининг ёрдамчиси,
милиция старшинаси:

— Мана, йил охирлаб қолди. Мазкур йилда қилинган ишларни сарҳисоб қиладиган пайт ҳозир. Ғалвирни сувдан олиб, келгусидаги режаларни аниқлаштириш вақти келди. Бозор иқтисодиёти деҳқоннинг ҳам, дурадгору косибнинг ҳам маҳсулотини сифатига қараб баҳоламоқда.

Ушбу йил ҳаммамиз учун синов ва тажрибалар йили бўлди. Албатта, бу ҳам ўз навбатида қийинчиликларни келтириб чиқаради. Аммо биз, ҳуқуқ-тартибот ходимлари зиммамизга юклатилган вазифани ҳар қандай шароитда ҳам шараф билан бажаришга ҳаракат қилмоқдамиз. Жамоат жойларида (кўчаларда, истироҳат боғлари, ўйингоҳларда, халқ сайиллари ўтказиладиган масканларда) халқ осойишталигини сақлаш кўп қиррали вазифаларимиздан биридир. Уларни бажаришда эса, Илҳом ака таъкидлаганларидек, кўп йиллардан буён хизмат қилиб келаётган кекса ходимлар иш тажрибалари жуда қўл келмоқда.

Ҳозир взводимизда 25 нафар ходим хизмат қилади. Шундан 70 фоизини ёшлар ташкил этади. Ёшларга хизмат бурчларини мукаммал ўргатиш взводимиздаги тажрибали ходимлар зиммасига юклатилган. Шу боис кундалик иш фаолиятимизда ижобий бурилишлар рўй беряпти.

Ҳотам ЎРМОНОВ,
взвод сардорининг ёрдамчиси,
милиция старшинаси:

— Милиция ходимининг иши оғир. Масъулиятли. Лекин кўпчилик бизга осон тутишади. Аслида эса ҳечам ундай эмас. Ҳаётингни хавф остига қўйиб, қуролланган жиноятчини қўлга олишнинг ўзи бўлмайди ахир. Буни тушуниш керак.

Ички ишлар бўлими ходимларининг ҳам вазифаси ҳар хил бўлади. Бизнинг вазифамиз — эл осойишталигини сақлашдир. Шундай экан, ўз бурчимизни виждонан бажаришимиз лозим.

Биз шундай қилайликки, токи жиноятчиликнинг пайини қирқиш осонлашсин.

Сергакликни шиор қилиб олган осойишталик посбонлари ҳеч бир дақиқани ғафлатда ўтказишмасдан, ватан, халқ манфаатини, тинчлигини ўйлашлари лозим.

Зокир ТОҲИРОВ,
взвод сардорининг ёрдамчиси,
милиция старшинаси:

— Милицияга обрў келтирадиган омиллардан бири—бу халқ ишончини қозонишдир. Айниқса, кейинги бир-икки йил ичидаги иқтисодий қийинчиликларга қарамасдан, тўкис иш олиб бораётган милицияга нисбатан халқимизнинг ишончи янада ошди. Лекин шоли курмаксиз бўлмаганидек, милицияда ҳам ўз хизмат бурчини суиистеъмол қилаётганлар ҳам учраб туради ва улар бу билан нафақат ўзларининг, балки бутун бошли идоранинг шаънига доғ туширмоқдалар. Ҳозирда кадрларни танлашга эътибор кучайтирилди, жавобгарлик ҳисси оширилди.

Шуҳрат МИРУСМОНОВ,
бўлинма автоулов ҳайдовчиси,
милиция катта сержанти:

— Бизнинг ишимизда энг муҳими тезкорликдир. Тезкорлик эса замонавий техника ва транспорт воситаларига боғлиқ. Жиноят содир этилган жойга кечикиб келиш ёки вақтида ўзаро алоқа боғлолмаслик биз учун қимматга тушади. Яъни жиноятчи яширинишга улгурган бўлади. Ҳозирги бозор иқтисодиёти билан боғлиқ иқтисодий қийинчиликлар даврида техника воситаларига ва эҳтиёт қисмларга эҳтиёж сезиб турибмиз. Лекин, “олма пиш, оғзимга туш“ деб ўтирмасдан, ишлаш учун иложи борича имконият қидиряпмиз.

Собиқ Иттифоқнинг амалдаги қонунлари ўртасидаги зиддиятлар ҳам иш фаолиятимизда баъзи қийинчиликларни туғдирмоқда. Бас, шундай экан, янги қабул қилинган Конституциямиз асосида, ишимизга тааллуқли бошқа қонунларга амал қилган ҳолда иш олиб боришни таъминлаш бизнинг асосий бурчимиздир. Бу вазифани бажариш эса, ҳар бир милиция ходимининг кундалик иши бўлмоғи керак.

Давра суҳбатини
Мурод ТИЛЛАЕВ
оққа кўчирди.
Суратни Ҳ. ШОДИЕВ олган.

Ижодкор милиционерлар

Вилоятда ўндан ортиқ бадиий ижод билан шуғулланувчи милиция ходими бор. Бувайда тумани ички ишлар бўлими бошлиғининг муовини милиция майори Акрамжон Умаровнинг ўткир публицистик руҳдаги мақолалари нафақат вилоят, балки республика рўзномаларида ҳам чоп этиб турилади. У мақолалар ёзиш билан чекланмайди, яхшигина шеърлар ҳам битади. Учкўприк туман ИИБ ахлоқ тузатиш хизмати нозири, милиция капитани Муҳиддин Исройлов эса фалсафий ва муҳаббат руҳидаги шеърлари билан танилган. Унинг хизматдоши милиция майори Адҳамжон Маматқулов кўпроқ ҳажвий шеърлар битади.

Яқинда бўлиб ўтган бошқармадаги "Маърифат" дарсларида Адҳамжон Маматқулов хизмат бурчини ўтаётганда ҳалок бўлган тошкентлик милиция ходими Тошқул Сувонқулов хотирасига бағишлаган шеърини таъсирли ўқиб берди.

Шу куни учрашув тинчлик посбонларида ғоят катта таассурот қолдирди.

Биз ижодкор ходимлар билан келишган ҳолда уларнинг туман, шаҳар ички ишлар бўлимларида ҳам учрашувларини ташкил этишга келишиб олдик. Шунингдек, келгусида китоб нашр қилиш ниятини амалга оширишни маҳаллий нашриёт билан режалаштирдик. Келгусида ходимлар ишдан бўш пайтда шуғулланувчи севган машғулотлари бўйича ҳам суҳбатлар ўтказиш, алоҳида клублар ташкил қилишга қарор қилдик.

М. КИМСАНБОЕВ,
Фарғона вилояти,
милиция майори.

Спорт

МАҲОРАТ САБОҒИ

Қашқадарё вилояти ички ишлар идоралари ўртасида ҳар йили футбол мусобақаси ўтказилиши одатга айланган. Яқинда навбатдаги финал ўйинининг якуний мусобақаси бўлиб ўтди. Бунда ички ишлар идораларининг ва вилоят миллий хавфсизлиги хизмати бошқармасининг жамоаси иштирокида ўртасида ўтказилган учрашувларда ғолиб чиққан 6 жамоа қатнашди. Барча турда ғолиблик нашъасини сурган Қарши шаҳар ички ишлар бўлими жамоаси финалда Қарши туманидаги ҳамкасблари билан беллашди. Иккала жамоа ўртасидаги ўйин асосий ва қўшимча вақтларда тенг кураш остида ўтди. Ғолибларни аниқлаш учун ўн бир метрдан тўп тепиш белгиланди. Бунда Қарши шаҳар ИИБ футболчиларининг маҳорати туфайли финал мусобақаси уларнинг фойдасига (4:1) ҳал бўлди.

Моҳир тўпурарлардан Хайрулла Нормуродов, Муҳиддин Очилов, Қаҳрамон Салоҳов, Ориф Раҳмоновлар зарбаси бехато кетди. Ўз дарвозаси дахлсизлигини сақлашда моҳир дарвозабон Аҳмад Жабборов ўзига хос ўйин кўрсатди. Фахрли иккинчи ўрин билан қаноатланган Қарши тумани ИИБ футбол жамоаси аъзоларидан Неъмат Амирқулов ва Ихтиёр Мардоновларнинг ўйин услублари ҳам томошабинларда илиқ таассурот қолдирди. Учинчи ўринни Яккабоғ тумани ИИБ футбол жамоаси эгаллади.

— Футбол мусобақалари ҳар йилгидан ҳам бу йил қизиқарли ўтди, — дейди бошқарма шахсий таркиб билан ишлаш хизмати катта назоратчиси, милиция капитани, спорт устаси Боқи Тўрабоев, — ўйинчиларда тактик маҳорат ошганлиги ҳар бир ўйинда кузатилди.

— Нафақат футбол ўйини, — дея гапга қўшилди вилоят ИИБ "Динамо" спорт жамиятининг раиси ўринбосари, ички хизмат капитани, кураш бўйича республика мутлоқ чемпиони, спорт устаси Ҳаким Ҳайитов, — шахмат-шашка, енгил атлетика, тош кўтариш, биллиард ўйинлари мусобақаси ҳам ташкил этилди. Бундай тадбирларни янада кучайтиравeрамиз. Чунки, спорт нафақат сиҳат-саломатлик гарови, балки инсоннинг энг яқин ҳимоя воситаси ҳамдир.

Ў. ҲАЙДАРОВ,
вилоят ИИБ матбуот гуруҳи катта нозири,
милиция катта лейтенанти.

Қиш маликаси

А. САПАРМАТОВ фотоэтюди.

Қидирилмоқда

Тошкент вилояти, Янгийўл тумани ИИБ томонидан бедарак йўқолган, тумандаги Ниёзбош қишлоқ кенгаши, Абдулла Қодирий кўчаси, 11-уйда яшовчи, 1929 йилда туғилган **Абдухалил Абдураҳмонов** қидирилмоқда.

Белгилари: бўйи 175-180 см. атрофида, юзи чўзинчоқ, сочи сийрак, қошлари ўртача қалинликда ва ёйсимон.

Кийими: эгнида сариқ кўйлак, кўк рангли шим, оёғида қора ботинка бўлган.

Алоҳида белгилари: чап оёғининг тиззаси қаттиқ куйиш натижасида букилиб қолган, иккита қўлтиқтаёқ билан юради.

А. Абдураҳимовнинг кейинги тақдиридан воқиф бўлганлардан бу ҳақда Янгийўл тумани ИИБ ёки энг яқин милиция бўлимига хабар беришларини сўраймиз.

Тошкент вилояти, Янгийўл тумани ИИБ томонидан бедарак йўқолган **Дилбар Абдухалилова** ва унинг бир яшар ўғли **Обиджон Зокировлар** қидирилмоқда. Дилбар Абдухалилова 1973 йилда туғилган. турар жойи Янгийўл тумани, Ҳалқобод шаҳарчасидаги Ватан участкаси.

Унинг белгилари: бўйи 160-165 см. атрофида, юзи чўзинчоқ, лаблари юпқа, қора соч, кўзлари қора, қошлари ёйсимон.

Кийими: бошида қизил рангли, гулли рўмол, эгнида атлас кўйлак, оёғида шиппак бўлган.

Алоҳида белгилари: қорнининг ўнг томонида чандиқ бор. Д. Абдухалилова ва унинг ўғли ҳақида бирон бир маълумотга эга фуқаролардан бу ҳақда Янгийўл туман ИИБга ёки яқин милиция бўлимига хабар беришларини сўраймиз.

Мутахассис маслаҳати

МАККОР КАСАЛЛИК

12 ноябрда Тошкентда ЖСТ (Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти) ҳомийлигида бўлиб ўтган илмий-амалий семинарда орттирилган иммунитет танқислиги синдроми (ОИТС)нинг олдини олиш масаласи муҳокама қилинди. Унда испаниялик шифокор Касабона дунёнинг бир қатор минтақаларида ОИТС эпидемиясини амалда назорат қилиб бўлмаётгани ҳақида сўзлади. Бу касалликнинг олдини олувчи эмлаш воситаси эҳтимол беш йилдан сўнггина пайдо бўлиши мумкин. Семинарда келтирилган маълумотларга қараганда, 1993 йил октябрь ойида дунёда ОИТС билан касалланган 719 минг бемор ва уни юқтириши мумкин бўлган 20 миллион киши рўйхатга олинган. ЖСТ бундай кишилар 40 миллионга етиши мумкин деб ҳисоблайди. Унинг маълумотларига қараганда, ОИТС вирусини юқтирувчи кишилар Африка мамлакатларида 7,5 миллион, АҚШда 2 миллион, Жануби-Шарқий Осиёда 1,5 миллион, Ғарбий Европада 500 минг кишига етган.

Касалланишларни назорат қилиш бўйича АҚШ миллий марказининг хулосалари бу мамлакатда 25-44 ёшдаги эркаклар ўлимининг асосий сабабчиси ОИТС эканлигидан далолат беради. Ана шу ёшдаги хотин-қизлар ўртасида у камроқ тарқалган ва ўлим сабабчиси сифатида тўртинчи ўринда туради.

АҚШда яқинлари ёки қариндошлари ОИТС билан оғримаган оилалар амалда топилмайди.

Бу борада МДҲ мамлакатларида вазият анча яхши. Бу ерда шу йил октябрида ОИТС билан касалланган 217 бемор ва вирус юқтирувчи 1611 киши рўйхатга олинган. Бу борада Россия (663 киши), Украина (118 киши) ва Эстония (30 киши) етакчи ўринларни ишғол этади.

Бизнинг республикамизда вирус юқтирувчилар аввалгидек беш киши, ОИТС билан оғриганлар 1 киши, ундан вафот этганлар 1 кишини ташкил этади. Бу касаллик АҚШда ҳам 1981 йилда беш киши бемор бўлишидан бошланган эди.

Даволаш-профилактика муассасаларимизнинг тиббий асбоб-ускуналар, стерилизациялаш асбоблари ва ана шу вирусни аниқлаш учун сифатли ташҳис препаратлари билан қониқарли таъминланмаганлигини ҳисобга олсак, аҳвол яхши эмас.

Мавжуд баҳолашларга қараганда, ОИТС билан боғлиқ бевосита ва билвосита харажатлар бутун дунёдаги соғлиқни сақлаш тизими учун 50 миллиард АҚШ долларини ташкил этади.

Бу касалликнинг бундан буён тарқалиш истиқболи жуда катта ижтимоий салбий оқибатларга олиб келиши мумкин, зеро у жамиятнинг навқирон ва иқтисодий жиҳатдан энг маҳсулдор аъзоларини сафдан чиқаради.

Бинобарин, ана шу даҳшатли касалликка қарши курашнинг энг самарали йўлларидан бири — ОИТСнинг олдини олишдир. Бунинг учун тиббий чоралардан ташқари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларининг куч-ҳаракатлари, тегишли қонунчилик базаси ҳам тақозо этилади.

А. РИДВАНСКИЙ,
Ўзбекистон Республикаси ИИВ Тиббиёт бошқармаси республика санитария-эпидемиология станциясининг эпидемиолог шифокори.

ЭЪЛОН

1984 йилда Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш муҳандислари институти томонидан **Алишер Эркинович Тошев** номига берилган 449315 рақамли диплом йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги раҳбарияти ва шахсий таркиби Ўзбекистон халқ артисти

Икрома БОЛТАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан Ҳамза номли Давлат академик драма театри жамоасига ва марҳуманинг оила аъзоларига чуқур ҳамдардлик билдирадилар.

- Кўчириб босишда «Постда»дан эканлигини кўрсатиш шарт.
- Мақолада келтирилган рақамлар, фактлар ва бошқа маълумотлар учун, шунингдек, очиқ эълон қилиниши мумкин бўлмаган маълумотлар учун муаллиф жавобгар ҳисобланади.
- Муаллифнинг мулоҳазаси таҳририят фикрига мос тушмаслиги мумкин.
- Қўлёзмалар таҳлил қилинмайди ва қайтарилмайди.

Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Рўйхатдан ўтиш тартиби № 000021.
Буюртма Г — 710, 33.130 нусхада босилди.
Ҳажми — 2 босма табоқ.
Босилиш — офсет усулида.
Босишга топшириш вақти — 19.00.
Босишга топширилди — 19.00.

ТЕЛЕФОНЛАР: муҳаррир — 39-70-40, муҳаррир ўринбосари — 39-77-23, масъул котиб — 59-29-66, мухбирлар бўлими — 59-20-92, умумий бўлим — 59-21-21.

Обуна рақами — 64615.

Муҳаррир ўринбосари Сиддиқ СУЛАЙМОНОВ

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700029, Тошкент, Наврўз кўчаси, 1.

«ШАРҚ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.

1, 2, 3, 4, 5, 6.